

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور

۲۸. حوزه تربیت بدنی و ورزش

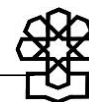
معاونت پژوهش‌های اجتماعی - فرهنگی
دفتر: مطالعات فرهنگی

کد موضوعی: ۲۷۰
شماره مسلسل: ۱۴۶۹۰
بهمن‌ماه ۱۳۹۴

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۲.....	مقدمه
۳.....	تکالیف و مأموریت‌های قانونی تربیت‌بدنی و ورزش در اسناد بالادستی.....
	مقایسه متن تبصره‌های ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ با قانون بودجه سال ۱۳۹۴ در حوزه تربیت‌بدنی و
۷.....	ورزش.....
۸.....	فصل ورزش و تفریحات زیرمجموعه امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵.....
۱۱.....	اعتبارات ملی و استانی ورزش و تفریحات برحسب فصل و برنامه.....
۱۲.....	اعتبارات ورزشی مربوط به ردیف‌های متفرقه.....
	اعتبارات ورزشی کل کشور (مجموع اعتبارات متفرقه، اعتبارات ذیل فصل ورزش و تفریحات و اعتبارات ورزشی
۱۵.....	ذیل سایر فصول).....
۱۹.....	اعتبارات تربیت‌بدنی و ورزش برحسب دستگاه و برنامه.....
۱۹.....	اعتبارات تربیت‌بدنی و ورزش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.....
۲۱.....	اعتبارات تربیت‌بدنی و ورزش وزارت آموزش و پرورش.....
۲۴.....	اعتبارات وزارت ورزش و جوانان.....
۳۰.....	اعتبارات کمیته ملی المپیک.....
۳۲.....	اعتبارات تربیت‌بدنی و ورزش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....
۳۴.....	اعتبارات تربیت‌بدنی و ورزش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.....
	اعتبارات تربیت‌بدنی و ورزش سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی
۳۶.....	(وزارت راه و شهرسازی).....
۳۸.....	پیشنهادها.....
۳۹.....	منابع و مأخذ.....

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور ۲۸. حوزه تربیت‌بدنی و ورزش

چکیده

با بررسی به‌عمل آمده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ در حوزه تربیت‌بدنی و ورزش، می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

۱. اعتبار فصل ورزش و تفریحات ذیل اعتبارات امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری قرار دارد که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ رشد ۲۵/۵ درصدی نسبت به اعتبارات فصل تربیت‌بدنی در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ (فصل تربیت‌بدنی ذیل امور اجتماعی و فرهنگی قرار داشت) را نشان می‌دهد.
۲. اعتبارات وزارت ورزش و جوانان نیز با افزایش ۶۵/۸ درصدی توأم است که بخش عمده این افزایش متعلق به اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای است (۶۲/۶ درصد کل اعتبارات و رشد ۸۰ درصدی) و همچنین اعتبارات هزینه‌ای عمومی ۵۴ درصد رشد داشته است.
۳. اعتبارات برنامه گسترش ورزش همگانی ذیل فصل ورزش و تفریحات نسبت به مورد مشابه در بودجه سال گذشته رشدی ۲/۶ برابری یافته که در ظاهر به‌نظر می‌رسد موجب توسعه ورزش همگانی، و به‌تبع آن ارتقای سطح سلامت جامعه و در پی آن رشد ورزش قهرمانی شود، اما در واقع حدود ۲۷ درصد از محل هزینه‌کرد این اعتبارات ورزش حرفه‌ای و قهرمانی است.
۴. سه برنامه مرتبط با اعتبارات سرمایه‌ای، «برنامه احداث، تأمین و نگهداری اماکن و فضاهای ورزشی»، «برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات» و «برنامه مقاوم‌سازی ساختمان‌ها» حذف شدند و بخش کمی از اعتبارات مربوطه در قالب «برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات» لحاظ شده است و بخش عمده اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به برنامه گسترش ورزش همگانی تعلق گرفته است. با این حال، مطابق پیوست ۱ لایحه مذکور بخش زیادی از این اعتبارات به تکمیل و احداث استادیوم‌های ورزشی (که عمدتاً کاربری ورزش حرفه‌ای و قهرمانی دارند) اختصاص داده شده است و در واقع برای ورزش همگانی هزینه نخواهد شد.
۵. از نکات ارزنده و مثبت این لایحه کاستن از اعتبارات ردیف‌های متفرقه و افزودن آنها به اعتبارات ردیف‌های مستقل ذیل وزارتخانه ورزش و جوانان است که در جهت شفاف‌سازی بودجه، افزایش ضریب تحقق و بهبود قابلیت برنامه‌ریزی مؤثر است.
۶. یکی از تحولات لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ گنجانده شدن فصلی با عنوان تحقیق و توسعه در

امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری است که می‌تواند به علمی شدن بیشتر در ورزش کمک کند.

۷. افزایش اعتبارات مربوط به ورزش بانوان در لایحه مذکور از جمله مواردی است که می‌تواند ضعف‌ها و محدودیت‌های موجود در این‌باره را پوشش دهد با این‌حال نسبت به سایر برنامه‌ها میزان افزایش این برنامه قابل توجه نیست.

۸. اختصاص ردیف مستقل برای ورزش دانش‌آموزی و افزایش اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی این بخش از ورزش که می‌تواند سبب افزایش سرانه فضای ورزشی مدارس و بهبود ورزش دانش‌آموزی و پایه به‌عنوان زیربنای ورزش حرفه‌ای و قهرمانی کشور شود از جمله نکات بدیع و ارزشمند در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ می‌باشد.

۹. اختصاص اعتبار هزینه‌ای برای توسعه ورزش ایثارگران از سوی وزارت جهاد و کشاورزی نیز از جمله ابداعات لایحه مذکور در حوزه تربیت‌بدنی و ورزش است.

۱۰. کاهش اعتبارات هزینه‌ای و حذف اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ورزشی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از موارد منفی لایحه مذکور است که می‌تواند سبب تضعیف ورزش همگانی و قهرمانی و تنزل سطح سلامت کارگران شود.

مقدمه

با توجه به انواع برنامه می‌توان گفت بودجه برنامه یک‌ساله‌ای است که دربرگیرنده همه درآمدها و هزینه‌های دولت برای تحقق اهداف موردنظر است و از آنجا که آرمان‌ها و اهداف و نیازها نامحدود و منابع و امکانات محدود است، لذا با برنامه‌ریزی و تشخیص اولویت‌ها در بودجه سالیانه می‌توان تا حد زیادی این فاصله را کاهش داد. همچنین با توجه به نقش مهمی که ورزش در توسعه همه‌جانبه کشور دارد و تکالیف و مأموریت‌هایی که در اسناد فرادستی از جمله اصل سوم قانون اساسی، سیاست‌های ابلاغی از مقام معظم رهبری، سند چشم‌انداز و برنامه پنجم توسعه کشور^۱ برای تربیت‌بدنی و ورزش پیش‌بینی شده است، ضرورت برنامه‌ریزی در جهت استفاده بهینه از سرمایه‌های موجود در راستای تقویت و توسعه مؤثر این بخش تا رسیدن به مطلوب بیش از پیش احساس می‌شود، لذا لازم است وزارت ورزش و جوانان با تشخیص درست اولویت‌ها و ساماندهی و توزیع عادلانه منابع و امکانات از هزینه‌های غیرضرور بپرهیزند و در راستای پوشش کاستی‌ها و ضعف‌های موجود برنامه‌ریزی کنند.

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ تغییرات ساختاری قابل توجهی در برنامه‌ها ایجاد شده است و لذا

۱. هرچند لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ باید براساس قانون برنامه ششم توسعه تدوین و تصویب شود، اما نظر به عدم ارائه به موقع برنامه ششم از سوی دولت به مجلس شورای اسلامی و با توجه به احتمال تمدید یک‌ساله برنامه پنجم توسعه، در اینجا این لایحه براساس برنامه پنجم توسعه بررسی شده است.

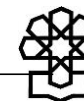
این امر تا حدود زیادی مقایسه اعتبارات برنامه‌های لایحه را با قانون بودجه سال ۱۳۹۴ مشکل می‌سازد، با این حال سعی شده است در این گزارش اعتبارات بخش تربیت‌بدنی و ورزش، دستگاه‌های متولی و مرتبط با امر ورزش و برنامه‌های مربوط با آنها در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ بررسی و آنها را با شاخص‌ها و ارقام مشابه قانون بودجه سال ۱۳۹۴ مقایسه کرده و با تعیین خلأهای احتمالی در بودجه و با توجه به نقش ورزش و تربیت‌بدنی در رشد و توسعه همه‌جانبه کشور، پیشنهادهایی برای متناسب‌سازی بودجه این بخش با امکانات و مقدرات کشور و اهداف و احکام اسناد و قوانین فرادستی ارائه می‌شود.

تکالیف و مأموریت‌های قانونی تربیت‌بدنی و ورزش در اسناد بالادستی

با بررسی اسناد بالادستی به تکالیف و مأموریت‌هایی برمی‌خوریم که تحقق اغلب آنها مستلزم تأمین منابع مالی است.

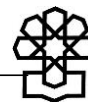
جدول ۱. اسناد و قوانین بالادستی مرتبط با ورزش

ردیف	قانون، سند یا سیاست	اصل، ماده و بند	متن یا محتوای قانونی
۱	قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	اصل سوم	دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است برای نیل به اهداف مذکور در اصل دوم (اهداف متعالی انسانی) همه امکانات خود را برای امور زیر به کار برد: ... تربیت‌بدنی رایگان برای همه و در تمام سطوح
۲	سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی		توسعه‌یافته، برخوردار از سلامت، رفاه، بهره‌مند از محیط زیست مطلوب
۳	سیاست‌های کلی نظام در دوره چشم‌انداز		بهبود کیفیت زندگی، سلامت، تربیت‌بدنی
۴	سیاست‌های کلی سلامت ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری	بند «۱-۲»	بهره‌مندی عادلانه آحاد مردم از امکانات ورزشی همگانی
۵	سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری (۱۳۸۵)	بند «۴»	تأکید بر اقدامات ... ورزشی برای مقابله با تهدیدات و آسیب‌های ناشی از مواد مخدر و روان‌گردان
۶	سیاست‌های کلی برنامه ششم ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری (۱۳۹۳)	بند «۴۴»	توسعه تربیت‌بدنی و ورزش همگانی
۷	سیاست‌های کلی «اقتصاد مقاومتی» (۱۳۹۲)	بند «۱۶»	صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور با تأکید بر تحول اساسی در ساختارها، منطقی‌سازی اندازه دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیرضرور و هزینه‌های زائد
۸	سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی (۱۳۸۵)		تغییر نقش دولت از مالکیت و مدیریت مستقیم بنگاه به سیاستگذاری، هدایت و نظارت
۹	مواد برنامه پنجم توسعه در خصوص تربیت‌بدنی و ورزش	ماده (۹)	به دولت اجازه داده می‌شود به‌منظور افزایش سرانه بهره‌مندی اقشار مختلف مردم از فضاهای فرهنگی، هنری و ورزشی و ایجاد زیرساخت‌های لازم برای توسعه فعالیت فرهنگی و هنری اقدام‌های زیر را انجام دهد: الف) حداکثر پنجاه درصد (۵۰٪) هزینه تکمیل مراکز فرهنگی، هنری، دینی و قرآنی دارای پیشرفت فیزیکی حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) بخش غیردولتی و همچنین احداث اماکن ورزشی همجوار و متعلق به مساجد و کانون‌های فرهنگی ورزشی جوانان بسیج را که تکمیل و بهره‌برداری از آنها برای استفاده عمومی ضروری است براساس آیین‌نامه مصوب هیئت وزیران به‌صورت کمک بلاعوض تأمین نماید. تبصره - در صورت تغییر کاربری این‌گونه مراکز یا تغییر استفاده از عمومی به خصوصی، معادل ارزش کمک‌های دولتی به قیمت روز از دریافت‌کنندگان این کمک‌ها اخذ می‌شود.
		ماده (۱۳)	دولت مکلف است به‌منظور توسعه ورزش همگانی، قهرمانی و توسعه زیرساخت‌های ورزشی اقدامات زیر را انجام دهد: الف) اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و هزینه‌ای مورد نیاز را در ردیف‌های مستقل در قالب بودجه‌های سنواتی منظور نماید.

ردیف	قانون، سند یا سیاست	اصل، ماده و بند	متن یا محتوای قانونی
			<p>ب) اعتبار مورد نیاز برای پرداخت تسهیلات در قالب وجوه اداره شده، پارانه سود و کارمزد و یا کمک‌های بلاعوض به متقاضیان بخش خصوصی و تعاونی برای احداث، توسعه و تکمیل واحدهای ورزشی را در ردیف مستقل بودجه‌های سنواتی پیش‌بینی نماید.</p> <p>تبصره - پرداخت هرگونه وجهی از محل بودجه کل کشور به هر شکل به ورزش حرفه‌ای ممنوع است.</p>
		ماده (۱۴)	<p>وزارت جهاد کشاورزی موظف است اراضی ملی غیرکشاورزی به‌استثنای اراضی واقع در مناطق چهارگانه محیط زیست و خارج از حریم شهرها و محدوده روستاها را که مورد نیاز سازمان تربیت‌بدنی است، به‌منظور احداث و توسعه اماکن و فضاهای ورزشی تأمین و به‌طور رایگان به سازمان تربیت‌بدنی واگذار نماید. همچنین وزارت مذکور موظف است با تأیید سازمان تربیت‌بدنی، اراضی با شرایط فوق را که مورد نیاز بخش غیردولتی و تعاونی برای احداث اماکن ورزشی است به قیمت ارزش معاملاتی اعلام شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با اولویت به تعاونی‌های ایثارگران واگذار نماید. تغییر کاربری این قبیل اراضی ممنوع است.</p>
		ماده (۱۹)	<p>الف) در راستای تحقق بند «۸» سیاست‌های کلی ابلاغی و با هدف ارتقای کیفی سه حوزه دانش، مهارت و تربیت اسلامی به دولت اجازه داده می‌شود برنامه تحول بنیادین در نظام آموزش و پرورش کشور را در چارچوب قوانین موضوعه و با رعایت اولویت‌های ذیل تدوین نماید و پس از تصویب در هیئت وزیران به اجرا درآورد:</p> <p>۱۲. بهره‌برداری از اماکن ورزشی سازمان تربیت‌بدنی در ساعات بلااستفاده جهت ارتقای سلامت جسمی دانش‌آموزان</p> <p>۱۳. افزایش سرانه فضاهای ورزشی دانش‌آموزان</p>
		ماده (۲۰)	<p>ه) دولت مکلف است به‌منظور کاهش تصدیگری، جلوگیری از انجام امور موازی و تقویت نقش حاکمیتی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وحدت رویه در سیاستگذاری و برنامه‌ریزی، ارتقای کمیّت و کیفیت ارائه خدمات دانشجویی نسبت به ایجاد مدیریت واحد ساماندهی امور مربوط، بهره‌گیری از مجموعه امکانات و توانمندی‌های حقوقی، پرسنلی و اعتبارات صندوق رفاه دانشجویان، فعالیت‌های امور ورزشی دانشجویان، اداره تربیت‌بدنی و معاونت دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، طی سال اول برنامه اقدام کند.</p>
		ماده (۱۹۴)	<p>ماده (۱۹۴) - دولت مکلف است به‌منظور بهبود وضعیت روستاها در زمینه کیفیت زندگی روستاییان و کشاورزان و کاهش نابرابری‌های موجود بین جامعه روستایی، عشایری و جامعه شهری، حمایت لازم را از اقدامات زیر به‌عمل آورد:</p>

متن یا محتوای قانونی	اصل، ماده و بند	قانون، سند یا سیاست	ردیف
<p>ع) پیش‌بینی مکان‌های ورزشی برای جامعه روستایی</p> <p>قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن با اصلاحات و الحاقات زیر برای دوره برنامه پنجم تنفیذ می‌شود:</p> <p>ی) دستگاه‌های اجرایی در ایجاد هرگونه تعهد و پرداخت وجه از محل اعتبارات عمومی موظفند موارد زیر را رعایت نمایند:</p> <p>۱. اولویت واگذاری امور، وظایف، مدیریت و تصدی‌ها به بخش غیردولتی نسبت به هزینه مستقیم اعتبارات عمومی</p> <p>ر) هزینه خدمات مدیریت طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل، سازمان توسعه برق ایران، شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران، شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی، شرکت مادر تخصصی حمل‌ونقل ریلی کشور وابسته به وزارت کشور و مؤسسه جهاد نصر، حداکثر تا دوونیم درصد (۲/۵٪) عملکرد تخصیص اعتبارات ذیربط با احتساب اعتبارات دریافتی از منابع بودجه عمومی کشور، توسط معاونت تعیین می‌گردد.</p>	<p>ماده (۲۲۴)</p>		

مقایسه متن تبصره‌های ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ با قانون بودجه سال ۱۳۹۴ در حوزه تربیت‌بدنی و ورزش

مقایسه این متون با تبصره‌های بودجه سال ۱۳۹۴ نشان می‌دهد که قانونگذار در ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴ دستگاه‌های متعدد متولی ورزش کشور از جمله وزارت ورزش، آموزش و پرورش، علوم و بهداشت را مورد خطاب قانونی قرار داد، اما در ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ تنها یک تبصره به‌طور مستقیم به وزارت ورزش و جوانان مربوط می‌شود و اغلب تبصره‌های قانون بودجه سال ۱۳۹۴ از لایحه مذکور حذف شدند.

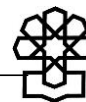
متن بند ماده واحده در قانون بودجه سال ۱۳۹۴	متن بند ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۵
بند «الف» تبصره «۶»- به شرکت‌های وابسته و تابعه وزارتخانه‌های نیرو، نفت، راه و شهرسازی، ورزش و جوانان، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی و سازمان انرژی اتمی ایران اجازه داده می‌شود با رعایت قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت مصوب ۱۳۷۶/۶/۳۰ تا سقف یکصد هزار میلیارد ریال برای اجرای طرح‌های انتفاعی دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی خود با اولویت اجرای پروژه‌ها و طرح‌های میدانی نفت و گاز مشترک با همسایگان و مهار آب‌های مرزی، طرح‌های حمل‌ونقل به‌ویژه سوانظ نقلیه برقی، طرح‌های آبرسانی و تأمین آب، احداث و تکمیل شبکه جمع‌آوری و انتقال فاضلاب، تصفیه‌خانه‌های آب و انتقال فاضلاب، نیروگاه‌های برق، احداث و تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام ورزشی، تبدیل گاز به فرآورده‌های شیمیایی و همچنین مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته، اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی و با رعایت ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، با تضمین خود درخصوص اصل و سود، منتشر نمایند.	بند «الف» تبصره «۵»- به شرکت‌های وابسته و تابعه وزارتخانه‌های نیرو، نفت، راه و شهرسازی، ورزش و جوانان، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی و سازمان انرژی اتمی ایران اجازه داده می‌شود با رعایت قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت مصوب ۱۳۷۶/۶/۳۰ تا سقف یکصد هزار میلیارد ریال برای اجرای طرح‌های انتفاعی دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی خود با اولویت اجرای پروژه‌ها و طرح‌های میدانی نفت و گاز مشترک با همسایگان و مهار آب‌های مرزی، طرح‌های حمل‌ونقل به‌ویژه سوانظ نقلیه برقی، طرح‌های آبرسانی و تأمین آب، احداث و تکمیل طرح‌های آب‌شیرین‌کن، تکمیل شبکه جمع‌آوری و انتقال فاضلاب، تصفیه‌خانه‌های آب و انتقال فاضلاب، نیروگاه‌های برق، شبکه‌های انتقال و توزیع برق، احداث و تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام ورزشی، تبدیل گاز به فرآورده‌های شیمیایی و همچنین مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته، اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی و با رعایت ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، با تضمین خود درخصوص اصل و سود، منتشر نمایند.

این تبصره با هدف مشارکت عموم مردم و تأمین بخشی از منابع مالی مورد نیاز جهت اجرای طرح‌های عمرانی ورزشی مفید فایده است.

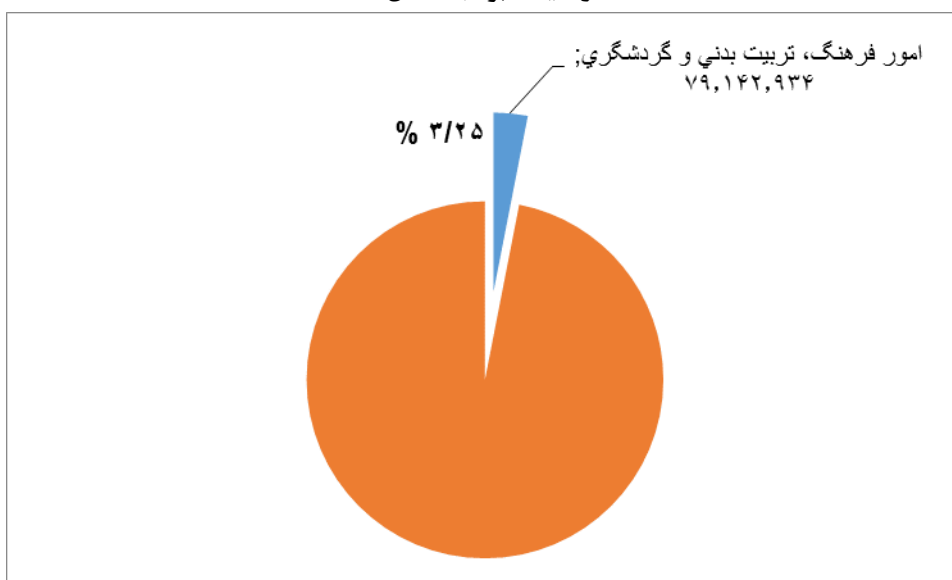
فصل ورزش و تفریحات زیرمجموعه امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵

در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ فصل تربیت‌بدنی ذیل امور اجتماعی و فرهنگی قرار داشت، اما در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ ضمن اینکه امور چهارگانه به ده‌گانه بسط داده شدند، فصل تربیت‌بدنی ذیل امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری قرار گرفت. همچنین، در لایحه مذکور فصلی با عنوان «تحقیق و توسعه در امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری» اضافه شد، لذا ذیل امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری دو فصل مرتبط با ورزش وجود دارد؛ فصل ورزش و تفریحات و فصل تحقیق و توسعه در امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری.

نخست لازم به ذکر است که سهم امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری از مجموع امور ده‌گانه ۳/۲۵ درصد می‌باشد و این نسبت با رقم مربوط به قانون بودجه سال ۱۳۹۴ برابر می‌باشد (شکل ۱). کل اعتبارات ذیل فصل ورزش و تفریحات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ به میزان ۱۴,۲۱۱,۷۶۰ میلیون ریال پیش‌بینی شده است که حدود ۶۶ درصد آن مربوط به اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد (۹,۳۷۱,۸۹۳ میلیون ریال). در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ اعتبارات فصل تربیت‌بدنی به میزان ۱۱,۳۲۵,۲۴۴ میلیون ریال بود که سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ۵۸/۴ درصد (۶,۶۰۹,۴۸۵ میلیون ریال) بود (جدول ۳). سهم فصل ورزش و تفریحات از امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری در لایحه سال ۱۳۹۵ حدود ۱۷/۹۵ درصد می‌باشد. همچنین فصل تحقیق و توسعه در امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری که در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ وجود نداشت در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ حدود ۲/۳ درصد از کل اعتبارات امور تحقیق و توسعه در امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری را شامل می‌شود که می‌تواند در راستای علمی شدن و توسعه ورزش مؤثر واقع شود. در مجموع میزان فصل ورزش و تفریحات بدون احتساب فصل تحقیق و توسعه در امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری نسبت به بودجه سال ۱۳۹۴ حدود ۲۵/۵ درصد افزایش یافت (جدول ۲).

شکل ۱. سهم امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری از امور ده گانه
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵

جدول ۲. اعتبارات فصل ورزش و تفریحات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵
و سهم آن از امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری

(میلیون ریال)

شماره طبقه بندی	موضوع	لایحه بودجه سال ۱۳۹۵
۱۷۰۰۰۰۰۰۰۰	امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۷۹,۱۴۲,۹۳۴
۱۷۰۲۰۰۰۰۰۰	فصل ورزش و تفریحات	۱۴,۲۱۱,۷۶۰
--	درصد سهم فصل ورزش و تفریحات (درصد)	۱۷/۹۵
۱۷۰۸۰۰۰۰۰۰	فصل تحقیق و توسعه در امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۱,۸۳۷,۲۷۳
—	سهم فصل تحقیق و توسعه در امور فرهنگ و تربیت بدنی و گردشگری (درصد)	۲/۳

به علاوه، همان طور که در جدول ۳ مشاهده می شود در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۴، در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ از سهم اعتبارات هزینه ای کم شد و به اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای اضافه شد به گونه ای که سهم اعتبارات تملک دارایی های سرمایه در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ از ۵۸/۴ درصد به ۶۶ درصد در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ رسید و در مقابل سهم اعتبارات هزینه ای از ۴۱/۶ به ۳۴ درصد کاهش یافت. با این حال، میزان رشد اعتبارات هزینه ای ۲/۵ درصد و اعتبارات مربوط به تملک دارایی های سرمایه ای ۴۰ درصد می باشد (جدول ۳).

جدول ۳. میزان و مقایسه اعتبارات فصل ورزش و تفریحات لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ با قانون بودجه سال ۱۳۹۴^۱

(میلیون ریال)

درصد رشد کل	درصد رشد تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	درصد رشد هزینه‌ای		لایحه بودجه ۱۳۹۵				قانون بودجه ۱۳۹۴				عنوان	
		عمومی	اختصاصی	جمع	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای اختصاصی	هزینه‌ای عمومی	جمع	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای			
										عمومی	اختصاصی		
۲۹/۷	۶۱	-۹	۲۰	۹,۱۸۹,۰۲۰	۶,۰۰۸,۴۲۱	۶۰۰,۰۰۰	۲,۵۸۰,۵۹۹	۷,۰۸۲,۴۹۳	۳,۷۳۸,۷۶۹	۵۰۰,۰۰۰	۲,۸۴۳,۷۲۴	ملی	فصل
۱۸	۱۷	۲۱	-	۵,۰۲۲,۷۴۰	۳,۳۶۳,۴۷۲	-	۱,۶۵۹,۲۶۸	۴,۲۴۲,۷۵۱	۲,۸۷۰,۷۱۶	-	۱,۳۷۲,۰۳۵	استانی	ورزش و تفریحات
۲۵/۵	۴۰	۲/۵		۱۴,۲۱۱,۷۶۰	۹,۳۷۱,۸۹۳	۴,۸۳۹,۸۶۷	۱۱,۳۲۵,۲۴۴	۶,۶۰۹,۴۸۵	۴,۷۱۵,۷۵۹			جمع	
					۶۶	۳۴	-	۵۸/۴	۴۱/۶			سهم هر مورد از کل (درصد)	

همان‌طور که مشاهده می‌شود در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ اعتبارات هزینه‌ای عمومی ملی ۹ درصد کاهش یافته است در حالی که اعتبارات هزینه‌ای استانی افزایش ۲۱ درصدی را نشان می‌دهد. این تغییر اعتبارات از ملی به استانی در قالب برنامه گسترش ورزش همگانی می‌باشد.

۱. در اعتبارات مذکور ردیف‌های متفرقه منظور نگردید.

اعتبارات ملی و استانی ورزش و تفریحات برحسب فصل و برنامه

جدول ۴. اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های برنامه‌های ذیل فصل ورزش و تفریحات در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ و لایحه بودجه سال ۱۳۹۵

(میلیون ریال)

شماره طبقه بندی	عنوان	قانون بودجه سال ۱۳۹۴						لایحه بودجه سال ۱۳۹۵						درصد رشد			
		هزینه‌های		تملك دارایی‌های سرمایه‌ای		اختصاصی		هزینه‌های		تملك دارایی‌های سرمایه‌ای		اختصاصی		جمع	هزینه‌های	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع
		استانی	ملی	استانی	ملی	استانی	ملی	استانی	ملی	استانی	ملی	استانی	ملی				
۱۷۰۲۰۰۰	فصل ورزش و تفریحات	۱,۳۷۲,۰۳۵	۲,۸۴۳,۷۳۴	۳,۷۳۸,۷۶۹	۲,۸۷۰,۷۱۶	۵۰۰,۰۰۰	۱۱,۳۲۵,۲۴۴	۲,۵۸۰,۵۹۹	۱,۶۵۹,۲۶۸	۶,۰۰۸,۴۲۱	۳,۳۶۳,۴۷۲	۶۰۰,۰۰۰	۱۴,۲۱۱,۷۶۰	۰	۰	۰	
۱۷۰۲۰۰۱	برنامه گسترش ورزش بانوان	۰	۱۴۲,۰۰۰	۰	۰	۰	۱۴۲,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	۱۶,۶۵۰	۰	۱,۹۰۰	۰	۲۱۸,۵۵۰	۰	۰	۰	
۱۷۰۲۰۰۲	برنامه گسترش ورزش دانشجویان*	۰	۳۸,۷۴۲	۰	۶۹۰,۴۲۵	۰	۷۲۹,۱۶۷	۵۸,۲۴۲	۰	۱۰۹,۲۱۰	۰	۱۶۷,۴۵۲	۰	۰	۰	۰	
۱۷۰۲۰۰۳	برنامه گسترش ورزش قهرمانی	۴۱۶,۰۴۵	۹۹۹,۰۰۱	۰	۰	۰	۱,۴۱۵,۰۴۶	۱,۵۹۴,۰۰۵	۴۸۰,۱۱۹	۰	۰	۲,۰۷۴,۱۲۴	۰	۰	۰	۰	
۷۰۲۰۰۴	برنامه گسترش ورزش همگانی	۹۵۵,۹۹۰	۵۲۳,۹۸۱	۰	۲,۱۸۰,۲۹۱	۰	۴,۱۶۰,۲۶۲	۷۲۸,۳۵۲	۱,۱۶۲,۴۹۹	۵,۷۲۱,۶۵۳	۲,۶۱۳,۵۴۳	۶۰۰,۰۰۰	۱۰,۸۲۶,۰۴۷	۰	۰	۰	
۱۷۰۲۰۰۵	برنامه ورزش و سلامت دانش آموزان**	۰	۱,۱۴۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۰	۰	۱,۱۴۰,۰۰۰	۰	۰	۱۳۰,۰۰۰	۷۰۴,۰۲۷	۰	۸۳۴,۰۲۷	۰	۰	۰	
۱۷۰۲۰۰۶	برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات***	۰	۰	۳,۷۱۸,۷۶۹	۰	۰	۳,۷۳۸,۷۶۹	۰	۰	۴۷,۵۵۸	۴۴,۰۰۲	۰	۹۱,۵۶۰	۰	۰	۰	
	مجموع	۴,۲۱۵,۷۵۹	۶,۶۰۹,۴۸۵	۵۰۰,۰۰۰	۱۱,۳۲۵,۲۴۴	۴,۲۳۹,۸۶۷	۹,۳۷۱,۸۹۳	۶۰۰,۰۰۰	۱۴,۲۱۱,۷۶۰	۰/۶	۴۱/۸	۲۰	۲۵/۵				

* در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ ذیل فصل تربیت‌بدنی (۳۰۵۰۰)، دو برنامه مرتبط با ورزش دانشجویان و دانش‌آموزان قرار داشت؛ ۱. برنامه «گسترش ورزش دانش‌آموزان و دانشجویان ۳۰۵۰۳»، ۲. برنامه «ورزش و سلامت دانش‌آموزان ۳۰۵۱۳». اولی دارای اعتبار هزینه‌ای (۳۸,۷۴۲) میلیون ریال و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی (۶۹۰,۴۲۵) میلیون ریال و به دومی تنها اعتبار هزینه‌ای (۱,۱۴۰,۰۰۰) میلیون ریال تعلق گرفت. در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ نیز دو برنامه ارتقای سلامت دانش‌آموزان (۱۸۰۱۰۱۶) و برنامه تربیت‌بدنی دانش‌آموزان (۱۸۰۱۰۰۷) ذیل فصل ورزش و تفریحات قرار نگرفت بلکه ذیل فصل آموزش و پرورش عمومی قرار دارد.

** هرچند برای این برنامه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ اعتبار هزینه‌ای در نظر گرفته نشده است، اما همان‌طور که در اعتبارات ورزشی مربوط به دستگاه آموزش و پرورش مشاهده می‌شود (جدول ۹) اعتبار هزینه‌ای به میزان ۱,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال در قالب دو برنامه تربیت‌بدنی دانش‌آموزان (۱۸۰۱۰۰۷۰۰۰) ۶۰۰,۰۰۰ میلیون ریال و برنامه ارتقای سلامت دانش‌آموزان (۱۸۰۱۰۱۶۰۰۰) ۴۰۰,۰۰۰ میلیون ریال پیش‌بینی شده است، لذا با توجه به میزان اعتبار هزینه‌ای اختصاص داده شده در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ (۱,۱۴۰,۰۰۰ میلیون ریال) رشد در این زمینه ۱۲- درصد می‌باشد. همچنین، در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ در قالب برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات مبلغ ۱۲۰,۰۰۰ میلیون ریال اعتبارات سرمایه‌ای ملی به ورزش دانش‌آموزی اختصاص داده شده است.

*** در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ در مجموع اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به میزان ۳,۷۳۸,۷۶۹ میلیون ریال ذیل فصل تربیت‌بدنی به سه برنامه احداث، تأمین و نگهداری اماکن و فضاهای ورزشی (۳۰۵۰۸) برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات (۳۰۵۱۰) برنامه مقاوم‌سازی ساختمان‌ها (۳۰۵۱۲) تعلق گرفت. این سه برنامه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ حذف شده و اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به برنامه گسترش ورزش همگانی تعلق گرفت.

اعتبارات ورزشی مربوط به ردیف‌های متفرقه

همان‌طور که در جدول ۵ مشاهده می‌شود جمع کل ردیف‌های متفرقه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ حدود ۲,۱۴۱,۴۲۰ میلیون ریال پیش‌بینی شده است و در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ حدود ۴,۸۲۸,۵۰۰ میلیون ریال بود که کاهش ۶۶ درصدی را نشان می‌دهد. از جمله تغییراتی که در این زمینه ایجاد شده است، می‌توان به کاهش سهم ۴۰ درصدی وزارت ورزش در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ به ۳۰ درصد از اعتبارات موضوع افزایش قیمت نوشابه‌های گازدار قندی تولید داخل و وارداتی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ اشاره کرد. این کاهش به دلیل اختصاص ۲۰ درصد اعتبارات موضوع مذکور به سازمان دامپزشکی برای مقابله با بیماری‌های مشترک انسان و دام می‌باشد. با این حال، افزایش ۱۹ درصدی اعتبارات هزینه‌ای کمیته ملی المپیک - کمک به آماده‌سازی و شرکت در مسابقات ورزشی منطقه‌ای و جهانی، با توجه به درپیش بودن مسابقات المپیک ۲۰۱۶ در تابستان ۱۳۹۵ و نیز افزایش ۱۰ درصدی اعتبارات مربوط به فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای و فدراسیون کشتی با چوچه در راستای توسعه بعد ورزش قهرمانی و بین‌المللی قابل توجه است، اما حذف اعتبارات ردیف‌های موقت مربوط به «وزارت ورزش و جوانان - تکمیل فضاهای ورزشی با اولویت مناطق کمتر توسعه‌یافته» با توجه به کمبودها و کاستی‌های زیاد در زمینه فضای ورزشی روستایی از نقاط ضعف در این باره می‌باشد. به نظر می‌رسد ردیف مربوطه در جهت تحقق بخشیدن به بند «ع» ماده (۱۹۴) قانون برنامه پنجم توسعه در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ لحاظ شده باشد که با توجه به اتمام دوره برنامه پنجم توسعه، این اعتبار از لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ حذف گردید. از نکات قابل توجه در ارتباط با اعتبارات ردیف‌های متفرقه می‌توان به کاهش ۵۵ درصدی جزء «۱۵» و کاهش ۶۰ درصدی جزء «۹۲» ردیف ۵۳۰۰۰۰ (جدول ۶) اشاره کرد که کاهش فعالیت‌های ورزش همگانی را به همراه خواهد داشت و مغایر بند «۱۳» قانون برنامه پنجم توسعه است. هرچند در ردیف‌های مستقل سعی شده است کاهش مربوط به این بخش از ورزش جبران شود و با توجه به افزایش ضریب تحقق ردیف‌های مستقل نسبت به ردیف‌های متفرقه این موضوع یک قوت است. به‌طور کلی کاهش اعتبارات ردیف‌های متفرقه و افزایش اعتبارات ردیف‌های مستقل می‌تواند باعث شفافیت بودجه و برنامه‌ریزی بهتر برای نیل به اهداف برنامه‌های توسعه شود که از نقاط مثبت این لایحه می‌باشد.

جدول ۵. اعتبارات مربوط به ردیف‌های متفرقه (اعتبارات متمرکز درآمد - هزینه) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ و قانون بودجه سال ۱۳۹۴

شماره طبقه‌بندی	جزء	عنوان	قانون بودجه سال ۱۳۹۴			لایحه بودجه سال ۱۳۹۵			
			هزینه‌های	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌های	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع	
۵۳۰۰۰ اعتبارات متمرکز درآمد - هزینه	۱۵	پیشگیری از بیماری‌های ریوی و توسعه ورزش همگانی ۵۰ درصد سهم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و ۵۰ درصد سهم وزارت ورزش و جوانان	۱۸۰,۰۰۰	۲۲۵,۰۰۰	۴۰۵,۰۰۰	۸۱,۰۰۰	۱۰۱,۲۵۰	۱۸۲,۵۰۰	-۵۵
	۲۳	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی- اجرای برنامه‌های تنظیم روابط کار، اشتغال، خدمات فرهنگی و اجتماعی نیروی کار و تکمیل اماکن ورزشی نیمه‌تمام کارگری	۳۱۵,۰۰۰	۳۱۵,۰۰۰	۶۳۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰	۲۸۸,۵۰۰	۶۸۸,۵۰۰	۹
	۶۲	اعتبارات موضوع اجاره ساختمان‌ها و اراضی دولتی (از جمله امکانات، اماکن و فضاهای آموزشی، فرهنگی، هنری و ورزشی کلیه دستگاه‌های اجرایی)	۸۵۹,۵۰۰	.	۸۵۹,۵۰۰	۴۰۴,۰۰۰	.	۴۰۴,۰۰۰	-۵۳
	۹۲	اعتبارات موضوع افزایش قیمت نوشابه‌های گازدار قندی تولید داخل و وارداتی (۵۰ درصد سهم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت پیشگیری و درمان بیماران دیابتی، قلبی و عروقی، ۳۰ درصد سهم وزارت ورزش و جوانان برای توسعه ورزش همگانی روستایی و ۲۰ درصد سهم سازمان دامپزشکی برای مقابله با بیماری‌های مشترک انسان و دام)	۴۳,۲۰۰	.	۴۳,۲۰۰	۱۷,۴۹۶	.	۱۷,۴۹۶	-۶۰
	۹۴	اعتبارات موضوع افزایش ۲۰ ریال به قیمت هر نخ سیگار (۲۰ درصد سهم وزارت ورزش و جوانان)	۲۱۶,۰۰۰	۲۱۶,۰۰۰	۴۳۲,۰۰۰	.	۴۸,۶۰۰	۴۸,۶۰۰	-۷۸

جدول ۶. اعتبارات مربوط به ردیف‌های متفرقه (نهادهای خاص و ردیف‌های موقت) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ و قانون بودجه سال ۱۳۹۴

درصد رشد کل	لایحه بودجه سال ۱۳۹۵			قانون بودجه سال ۱۳۹۴			عنوان	جزء	شماره طبقه‌بندی
	جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای	جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای			
-۲۹	۲,۴۴۸,۶۶۰	۵۵۵,۵۰۰	۱,۸۹۳,۱۶۰	۳,۴۲۶,۷۵۰	۵۰۵,۰۰۰	۲,۰۹۲۱,۷۵۰	کمک به اشخاص حقوقی غیردولتی موضوع جدول شماره ۱۷	۳	۵۴۰۰۰۰
۱۰	۲۳,۱۰۰	.	۲۳,۱۰۰	۲۱,۰۰۰	.	۲۱,۰۰۰	فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای و فدراسیون کشتی به چوخه (ردیف ۳۵ جدول ۱۷)		(اعتبارات نهادهای خاص)
۱۹	۲۵۰,۰۰۰		۲۵۰,۰۰۰	۲۱۰,۰۰۰		۲۱۰,۰۰۰	کمیته ملی المپیک-کمک به آماده سازی و شرکت در مسابقات ورزشی منطقه‌ای و جهانی	۴	۵۵۰۰۰۰ (ردیف‌های موردی) موقت
.	۶۰,۰۰۰	.	۶۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	.	۶۰,۰۰۰	وزارت ورزش - کمک به توسعه ورزش همگانی، ورزش قهرمانی و توسعه زیرساخت‌های ورزشی در بخش‌های دولتی و غیردولتی و خصوصی	۱۳	
.	۵۰,۰۰۰	.	۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	.	۵۰,۰۰۰	پرداخت دیون پرداخت دیون وزارت ورزش و جوانان به آستان مقدس حضرت معصومه (س) با اولویت ورزشگاه شهید حیدریان	۲۱	
			حذف شد	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	.	وزارت ورزش و جوانان - تکمیل فضاهای ورزشی با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته	۸۰	
-۶۶	۲,۱۴۱,۴۲۰	۷۳۴,۰۰۰	۱,۴۰۷,۴۲۰	۴,۸۲۸,۵۰۰	۲,۸۴۵,۰۰۰	۱,۹۸۳,۵۰۰	جمع کل ردیف‌های متفرقه اعتبارات متمرکز درآمد - هزینه (اعتبارات نهادهای خاص موردی) موقت		

اعتبارات ورزشی کل کشور (مجموع اعتبارات متفرقه، اعتبارات ذیل فصل ورزش و تفریحات و اعتبارات ورزشی ذیل سایر فصول)

اعتبارات متفرقه ورزشی حدود ۶۶ درصد کاهش و اعتبارات ذیل فصل ورزش و تفریحات ۲۵ درصد افزایش یافت و مجموع رقم اعتبار این دو در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ مبلغ ۱۶,۱۵۳,۷۴۴ میلیون ریال و در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ به میزان ۱۶,۳۵۳,۱۸۰ میلیون ریال می‌باشد که رشد ۱/۲ درصدی را نشان می‌دهد. در این باره، رشد ۶/۹ درصدی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و رشد ۲۰ درصدی اعتبارات اختصاصی و کاهش ۹ درصدی اعتبارات هزینه‌ای در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ نسبت به بودجه ۱۳۹۴ مشاهده می‌شود (جدول ۷). با این حال، برنامه‌های ورزشی دیگری هم در قانون بودجه ۱۳۹۴ و هم در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ وجود دارد که ذیل فصل ورزش قرار ندارند، لذا با لحاظ کردن اعتبارات مشمول این بخش‌ها بودجه ورزش کل کشور محاسبه می‌شود. به‌طور کلی رقم پیش‌بینی شده برای ورزش کل کشور در لایحه بودجه ۱۳۹۵ به میزان ۱۷,۲۴۴,۷۸۰ میلیون ریال می‌باشد که با توجه به اعتبار مربوطه در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ (۱۶,۳۴۵,۸۸۷ میلیون ریال) رشد ۵/۵ درصدی در این زمینه مشاهده می‌شود.

ازسوی دیگر، با توجه به مجموع کل اعتبارات امور ده‌گانه و ردیف‌های متفرقه کل کشور (۲,۶۳۷,۳۶۷,۶۰۹ میلیون ریال) در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ و (۲,۹۶۸,۸۰۵,۹۴۷ میلیون ریال) در لایحه سال ۱۳۹۵ رشد ۱۲/۵ درصدی در این باره مشاهده می‌شود و این موضوع نشان می‌دهد که رشد بودجه کل ورزش کشور (رشد ۵/۵ درصدی) متناسب با رشد بودجه عمومی کشور (رشد ۱۲/۵ درصدی) نیست. در ثانی سهم بودجه ورزش کشور از بودجه عمومی کشور رقم ناچیز ۰/۵۸ درصد می‌باشد (جدول ۷ و شکل ۲). لذا، با توجه به نقش ورزش در توسعه فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سطح سلامت عمومی جامعه و در یک کلام رشد همه‌جانبه فردی و اجتماعی توجه جدی به این امر از ضروریات برنامه‌ریزی کشور است. به‌علاوه، نظر به کمبودهای بسیار در برخی موارد از جمله توسعه نیافتگی ورزش همگانی، کمبود فضاها و زیرساخت‌های ورزشی و معضلات و مشکلات ورزش حرفه‌ای و قهرمانی ضرورت توجه به این بخش از امور جامعه را دو چندان می‌کند. بنابراین، این رقم ناچیز در بودجه نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای بسیار و رفع مشکلات بی‌شمار در این باره باشد. آن روی سکه، با توجه به رقم ناچیز اعتبارات اختصاصی به ورزش کشور، ضروری است که مجریان با مدیریت صحیح هزینه در مصرف اعتبارات مربوطه از هزینه‌کرد غیرضرور اجتناب کنند و با اولویت قرار دادن موارد اخص از هدررفت سرمایه جلوگیری کنند و به رفع تنگناهای مربوطه بپردازند و ازسوی دیگر از دخالت و هزینه در برخی از بخش‌های ورزشی از محل بودجه عمومی ورزش ممانعت کنند و مسیر را برای کاهش تصدیگری خود و درآمدزایی و استقلال مالی بخشی از امور ورزشی (چون ورزش حرفه‌ای و قهرمانی) مهیا سازند.

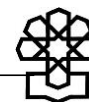
جدول ۷. مقایسه بودجه ورزش در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ با لایحه بودجه سال ۱۳۹۵

(میلیون ریال)

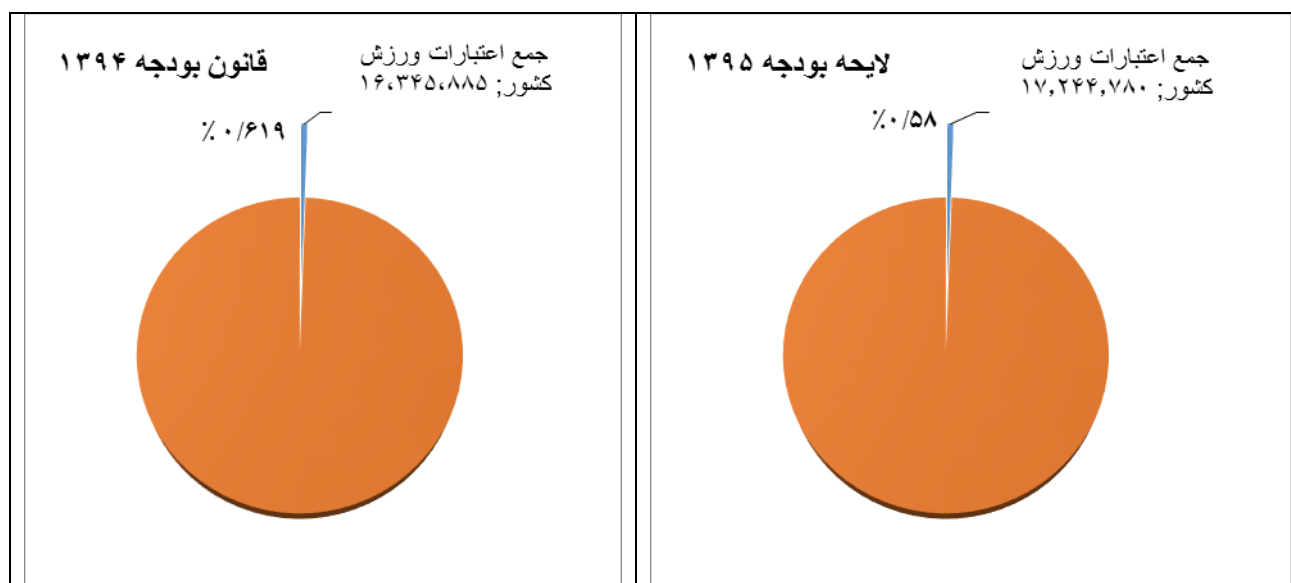
عنوان	هزینه‌ای ۱۳۹۴	هزینه‌ای ۱۳۹۵	اختصاصی ۱۳۹۴	اختصاصی ۱۳۹۵	تملک ۱۳۹۴	تملک ۱۳۹۵	جمع ۱۳۹۴	جمع ۱۳۹۵
اعتبارات ذیل فصل ورزش	۴,۲۱۵,۷۵۹	۴,۲۳۹,۸۶۷	۵۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۶,۶۰۹,۴۸۵	۹,۳۷۱,۸۹۳	۱۱,۳۲۵,۲۴۴	۱۴,۲۱۱,۷۶۰
جمع کل ردیف‌های متفرقه	۱,۹۸۳,۵۰۰	۱,۴۰۷,۴۲۰	۰	۰	۲,۸۴۵,۰۰۰	۷۳۴,۰۰۰	۴,۸۲۸,۵۰۰	۲,۱۴۱,۴۲۰
جمع کل	۶,۱۹۹,۲۵۹	۵,۶۴۷,۲۸۷	۵۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۹,۴۵۴,۴۸۵	۱۰,۱۰۵,۸۹۳	۱۶,۱۵۳,۷۴۴	۱۶,۳۵۳,۱۸۰
اعتبارات ورزشی ذیل سایر فصول								
ذیل فصل رفاه و تأمین اجتماعی (بودجه سال ۱۳۹۴)								
۱. برنامه توسعه فعالیت‌های فرهنگی، ورزشی و خدمات اجتماعی*	۸۸,۶۱۵	۰	۰	۰	۰	۰	۸۸,۶۱۵	۰
۲. برنامه فرهنگی، آموزشی و ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت ایثارگران*	۱۰۳,۵۲۸	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۳,۵۲۸	۰
ذیل فصل حمایتی (لایحه ۱۳۹۵)								
برنامه ارائه خدمات اجتماعی، فرهنگی، ورزشی به ایثارگران*	۰	۲۵۰,۰۰۰**	۰	۰	۰	۰	۰	۲۵۰,۰۰۰
برنامه توسعه خدمات فرهنگی، ورزشی و اجتماعی نیروی کار*	۴۱,۶۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴۱,۶۰۰	۰
ذیل فصل آموزش (لایحه ۱۳۹۵)								
برنامه تربیت‌بدنی دانش‌آموزان	۰	۶۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶۰۰,۰۰۰
جمع کل	۶,۳۹۱,۴۰۲	۶,۵۳۸,۸۸۷	۵۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۹,۴۵۴,۴۸۵	۱۰,۱۰۵,۸۹۳	۱۶,۳۴۵,۸۸۷	۱۷,۲۴۴,۷۸۰

* صرفاً اعتبارات مربوط به حوزه تربیت‌بدنی و ورزش منظور شده است.

** از مبلغ مذکور ۵۰۰,۰۰۰ میلیون ریال اعتبار هزینه‌ای مربوط به وزارت جهاد کشاورزی است و ۲۰۰,۰۰۰ میلیون ریال اعتبار هزینه‌ای مربوط به بنیاد شهید و ایثارگران می‌باشد.

شکل ۲. سهم بودجه متعلق به ورزش کشور از بودجه عمومی کل کشور
(مجموع اعتبارات امور ده‌گانه و ردیف‌های متفرقه)

سهم وزارتخانه‌های مرتبط با حوزه ورزش از فصل ورزش و تفریحات

در جدول ۸ سهم اعتبارات وزارتخانه‌های ورزش و جوانان، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، علوم، تحقیقات و فناوری و آموزش و پرورش، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و وزارت راه و شهرسازی از فصل ورزش و تفریحات (لایحه بودجه سال ۱۳۹۵) یا فصل تربیت‌بدنی (قانون بودجه سال ۱۳۹۴) را نشان می‌دهد (اعتبارات ملی فصل ورزش و تفریحات). هرکدام از این وزارتخانه‌ها به شکلی با ورزش و تربیت‌بدنی سروکار دارند. همان‌طور که ملاحظه می‌شود و انتظار می‌رود بیشترین سهم متعلق به وزارت ورزش و جوانان است که این رقم در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ حدود ۶۸/۶ درصد و در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ به میزان ۸۹/۵ درصد افزایش یافت. با این حال، سهم وزارت آموزش و پرورش از حدود ۱۸ درصد به ۱ درصد رسید بدین علت که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ دو «برنامه تربیت‌بدنی دانش‌آموزان» و «برنامه ارتقای سلامت دانش‌آموزان» با اعتبار هزینه‌ای به میزان ۱,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال ذیل فصل آموزش قرار گرفت. همچنین سهم وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از ۳/۳ درصد در سال ۱۳۹۴ به صفر در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ رسید، زیرا اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای وزارت مذکور از لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ حذف شدند، معه‌ذا، برای امور ورزشی مربوط این وزارتخانه اعتبارات هزینه‌ای به میزان ۵۴,۰۰۰ میلیون ریال در قالب «برنامه توسعه خدمات فرهنگی، اجتماعی نیروی کار ۱۹۰۳۰۰۹۰۰۰» ذیل فصل حمایتی پیش‌بینی شده است.

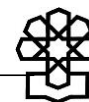
جدول ۸. سهم اعتبارات هر وزارت از فصل ورزش و تفریحات

(میلیون ریال)

قانون بودجه سال ۱۳۹۴			لایحه بودجه سال ۱۳۹۵			عنوان
جمع اعتبارات	اعتبارات تملک	اعتبارات هزینه‌ای	جمع اعتبارات	اعتبارات تملک	اعتبارات هزینه‌ای	
۷,۰۸۲,۴۹۳	۳,۰۷۳,۷۶۹	۳,۳۴۳,۷۲۴	۹,۱۸۹,۰۲۰	۶,۰۰۸,۴۲۱	۳,۱۸۰,۵۹۹	فصل ورزش و تفریحات (اعتبارات ملی)
۴,۸۵۶,۹۳۸	۳,۰۳۱,۸۳۴	۱,۸۲۵,۱۰۴	۸,۲۲۷,۱۸۲	۵,۴۵۹,۴۸۷	۲,۷۶۷,۶۹۵	وزارت ورزش و جوانان
۶۸/۶	۸۱/۱	۵۴/۶	۸۹/۵	۹۰/۸	۸۷	میزان سهم
۳۲۵,۶۵۸	۵۵۸	۳۲۵,۱۰۰	۳۵۲,۴۶۲	۱۷,۵۵۸	۳۳۴,۹۰۴	کمیته ملی المپیک
۴/۶	۰/۰۱	۹/۷	۳/۸	۰/۳	۱۰/۵	میزان سهم
۱,۲۶۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۱,۱۴۰,۰۰۰	۱۳۰,۰۰۰	۱۳۰,۰۰۰	۰	وزارت آموزش و پرورش*
۱۷/۸	۳/۲	۳۴	۱/۴	۲/۱	۰	میزان سهم
۵۲,۷۳۰	۵,۲۱۰	۴۷,۵۲۰	۱۰۸,۲۱۰	۵۵,۲۱۰	۵۳,۰۰۰	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
۰/۷	۰/۱۴	۱/۴۲	۱/۱	۰/۹	۱/۶	میزان سهم
۶۰,۰۰۰	۵۴,۰۰۰	۶,۰۰۰	۷۹,۰۰۰	۵۴,۰۰۰	۲۵,۰۰۰	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۰/۸	۱/۴	۰/۱۸	۰/۸	۰/۹	۰/۸	میزان سهم
۲۹۲,۱۶۶	۲۹۲,۱۶۶	۰	۲۹۲,۱۶۶	۲۹۲,۱۶۶	۰	وزارت راه و شهرسازی (سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی)
۴/۱	۷/۸	۰	۳/۲	۴/۸	۰	میزان سهم
۲۳۵,۰۰۱	۲۳۵,۰۰۱	۰	۰	۰	۰	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی**
۳/۳	۶/۳	۰	۰	۰	۰	میزان سهم

* برنامه تربیت‌بدنی و ارتقای سلامت دانش‌آموزان در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ با اعتبار هزینه‌ای ۱,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال ذیل فصل آموزش قرار گرفت.

** اعتبار هزینه‌ای مرتبط با ورزش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ذیل فصل رفاه و تأمین اجتماعی (بودجه سال ۱۳۹۴) و فصل حمایتی (لایحه سال ۱۳۹۵) قرار گرفت.

اعتبارات تربیت‌بدنی و ورزش برحسب دستگاه و برنامه

در حوزه تربیت‌بدنی و ورزش دستگاه‌های مختلفی فعالیت می‌کنند که برخی تمام و برخی بخشی از وظایف آنها در ارتباط با تربیت‌بدنی و ورزش است. بنابراین، درخصوص هریک از دستگاه‌های ذیربط که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور اعتبار دارند، بررسی لازم برای تفکیک اعتبارات هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و نیز درآمد اختصاصی در قالب برنامه‌ها صورت گرفته است.

اعتبارات تربیت‌بدنی و ورزش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

جدول ۹ برگرفته از لایحه بودجه سال ۱۳۹۵، اعتبارات ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را نشان می‌دهد. از نکات قابل توجه درخصوص اعتبارات ورزشی وزارت مذکور می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

جمع اعتبارات مربوط به برنامه‌های ورزشی در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ به میزان ۱۵۷,۰۵۵ میلیون ریال بود که با افزایش ۷ درصدی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ به میزان ۱۶۸,۱۸۱ میلیون ریال رسید. سهم عمده‌ای از این اعتبار به اعتبارات هزینه‌ای مربوط می‌شود (۶۰ درصد در لایحه سال ۱۳۹۵ و ۵۷ درصد در قانون بودجه سال ۱۳۹۴) که با توجه به مناسب بودن سرانه فضای ورزشی دانشجویی (حدود ۱ مترمربع) نسبت به متوسط کشور (حدود ۰/۶ مترمربع) در راستای توسعه ورزش همگانی و قهرمانی و برگزاری و موفقیت در مسابقات ورزشی ملی و فراملی و در جهت تحقق ماده (۱۳) قانون برنامه پنجم توسعه مفید فایده می‌باشد. بیشترین رشد اعتبارات ورزشی ذیل وزارت مذکور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ مربوط به برنامه گسترش ورزش قهرمانی دانشجویان است (۳۳ درصد رشد) که بخشی از این اعتبار به فدراسیون ملی ورزش‌های دانشگاهی تعلق می‌گیرد. به‌علاوه، در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۴ به‌لحاظ ساختاری تغییراتی ایجاد شده است؛ دو برنامه احداث، تأمین و نگهداری اماکن و فضاهای ورزشی و برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات حذف شدند و اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوطه در قالب یک برنامه با عنوان «برنامه گسترش ورزش دانشجویی» لحاظ شد (جدول ۹).

همچنین افزایش ۱۰ درصدی اعتبارات مربوط به پژوهشگاه تربیت‌بدنی نیز در راستای کیفیت بخشی به علم ورزش و توسعه علوم تربیت‌بدنی می‌تواند مؤثر باشد.

جدول ۹. برآورد اعتبارات ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برحسب برنامه و فعالیت در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵

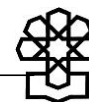
(میلیون ریال)

درصد رشد				لایحه بودجه سال ۱۳۹۵				قانون بودجه سال ۱۳۹۴				شرح دستگاه و برنامه و فعالیت	شماره دستگاه اجرایی	
جمع	اختصاصی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای	جمع	اختصاصی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای	جمع	اختصاصی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای			
												وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۱	۱۱۳۵۰۰
۰	-	۰	-	۵۰,۰۰۰	۰	۵۰,۰۰۰	۰	۵۰,۰۰۰	۰	*۵۰,۰۰۰	۰	برنامه گسترش ورزش دانشجویان	۱۷۰۲۰۰۲۰۰۰	
۱۰	-	۰	۱۱/۵	۵۸,۲۱۰	۰	۵,۲۱۰	۵۳,۰۰۰	۵۲,۷۳۰	۰	۵,۲۱۰	۴۷,۵۲۰	سازمان امور دانشجویان - فعالیت‌های ورزشی فوق برنامه	۳	۱۱۳۶۶۴
۱۷	-	رقم جدید	۱/۵	۳۸,۴۵۲	۰	۵,۲۱۰	۳۳,۲۴۲	۳۲,۷۴۲	۰	۰	۳۲,۷۴۲	برنامه گسترش ورزش دانشجویان**	۱۷۰۲۰۰۲۰۰۰	
۳۳/۶	-	-	۳۳/۶	۱۹,۷۵۸	۰	۰	۱۹,۷۵۸	۱۴,۷۷۸	۰	۰	۱۴,۷۷۸	برنامه گسترش ورزش قهرمانی	۱۷۰۲۰۰۳۰۰۰	
۱۰	۲۵	۰	۸/۵	۵۹,۹۷۱	۱۰,۰۰۰	۳,۷۱۶	۴۶,۲۵۵	۵۴,۳۲۵	۸,۰۰۰	۳,۷۱۶	۴۲,۶۰۹	پژوهشگاه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی	۴	۱۱۳۶۶۴
۷	۲۵	۰	۱۰	۱۶۸,۱۸۱	۱۰,۰۰۰	۵۸,۹۲۶	۹۹,۲۵۵	۱۵۷,۰۵۵	۸,۰۰۰	۵۸,۹۲۶	۹۰,۱۲۹	جمع کل		

* در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ عنوان این برنامه «برنامه احداث، تأمین و نگهداری اماکن و فضاهای ورزشی ۳۰۵۰۸» بود.

** در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ «برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات ۳۰۵۱۰» وجود داشت که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ حذف گردید و اعتبار تملك دارایی‌های مربوطه در قالب «برنامه گسترش ورزش دانشجویان» لحاظ شد.

توضیح: اعتبار تملك دارایی‌های سرمایه‌ای به میزان ۵,۲۱۰ میلیون ریال در «برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات» در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ (۳۰۵۱۰) قرار داشت که این برنامه در لایحه مذکور حذف شد و اعتبار تملك دارایی‌های سرمایه‌ای به میزان سال گذشته در برنامه گسترش ورزش دانشجویان قرار گرفت.

اعتبارات تربیت بدنی و ورزش وزارت آموزش و پرورش

ورزش دانش‌آموزی به‌عنوان پایه ورزش کشور چه در بُعد همگانی، حرفه‌ای یا قهرمانی همواره مورد توجه و تأکید برنامه‌ریزان و قانونگذاران کشورمان می‌باشد. با این‌حال، نظر به جمعیت بالای دانش‌آموزی و کاهش اعتبارات و کسری بودجه دستگاه متولی مربوطه، رشد در این حوزه به کندی صورت می‌گیرد و خلأها و شکاف‌های بسیاری تا رسیدن به مطلوب وجود دارد. در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۴ تغییرات قابل توجهی در عنوان برنامه‌ها، فصول و امور مربوطه ایجاد شده است. ورزش دانش‌آموزی در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ ذیل فصل تربیت‌بدنی بود و در قالب دو برنامه «برنامه گسترش ورزش دانش‌آموزان و دانشجویان» و «برنامه ورزش و سلامت دانش‌آموزان» تعریف شد. در مجموع اعتباری به میزان ۱۲۰,۰۰۰ میلیون ریال (تملك دارایی‌های سرمایه‌ای ملی)، ۶۹۰,۴۲۵ میلیون ریال ۱ (تملك دارایی‌های سرمایه‌ای استانی) و ۱,۱۴۰,۰۰۰ میلیون ریال (اعتبار هزینه‌ای) را به‌خود اختصاص داد (در مجموع ۱,۹۵۰,۴۲۵ میلیون ریال). با این‌حال، در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ با نظم‌بخشی بهتر در این موارد، برنامه گسترش ورزش دانشجویان و دانش‌آموزان از هم تفکیک شده و به دو برنامه با عناوین «برنامه گسترش ورزش دانشجویان» و «برنامه ورزش و سلامت دانش‌آموزان» ذیل فصل ورزش و تفریحات قرار گرفت (جدول ۹). به‌علاوه، ذیل فصل آموزش در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ دو برنامه دیگر با عناوین «برنامه تربیت‌بدنی دانش‌آموزان» و «برنامه ارتقای سلامت دانش‌آموزان» نیز تدوین شدند که در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ وجود نداشتند. بر همین اساس، ازجمله نکات ارزشمند در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ در ارتباط با ورزش دانش‌آموزی می‌توان به اختصاص ردیف مستقل بودجه برای این بخش ذیل وزارت آموزش و پرورش اشاره کرد (۸-۱۲۷۵۰۰) وزارت آموزش و پرورش - فعالیت‌های تربیت‌بدنی و ارتقای سلامت دانش‌آموزان) اشاره کرد (۱۳۰,۰۰۰ میلیون ریال اعتبار تملك دارایی‌های سرمایه‌ای ملی، ۷۰۴,۰۲۷ میلیون ریال اعتبار تملك دارایی‌های سرمایه‌ای استانی و ۱,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال اعتبار هزینه‌ای؛ در مجموع ۱,۸۳۴,۰۲۷ میلیون ریال).

به‌طور کلی در بُعد ورزش دانش‌آموزی تغییرات ساختاری ایجاد شده در برنامه‌ها مثبت ارزیابی می‌شوند. با این‌حال در راستای تحقق بخشیدن به جزء «۱۳» از بند «الف» ماده (۱۹) قانون برنامه پنجم توسعه در جهت افزایش سرانه فضای ورزشی دانش‌آموزی نیز اعتبارات پیش‌بینی شده در لایحه سال ۱۳۹۵ قابل توجه می‌باشند.

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ اعتبار هزینه‌ای به ارزش ۱,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال («برنامه تربیت‌بدنی دانش‌آموزان» و «برنامه ارتقای سلامت دانش‌آموزان» ذیل فصل آموزش) و اعتبار تملك

۱. این میزان اعتبار در قالب برنامه گسترش برنامه دانش‌آموزان و دانشجویان اختصاص داده شد.

دارایی‌های سرمایه‌ای به میزان ۸۳۴,۰۲۷ میلیون ریال^۱ («برنامه ورزش و سلامت دانش‌آموزان» ذیل فصل ورزش و تفریحات) میزان اعتبار پیش‌بینی شده برای ورزش دانش‌آموزی می‌باشد، لذا مجموعاً اعتبار هزینه‌ای و عمرانی به میزان ۱,۸۳۴,۰۲۷ میلیون ریال نسبت به اعتبار مشابه در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ (۱,۱۴۰,۰۰۰ میلیون ریال اعتبار هزینه‌ای (برنامه ورزش و سلامت دانش‌آموزان)، ۱۲۰,۰۰۰ میلیون ریال اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی (برنامه ورزش و سلامت دانش‌آموزان) و ۶۹۰,۴۲۵ میلیون ریال اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی (برنامه گسترش ورزش دانش‌آموزان و دانشجویان) رشدی منفی نشان می‌دهد، اما با توجه به اینکه اعتبار سرمایه‌ای استانی در بودجه سال ۱۳۹۴ برای دانش‌آموزان و دانشجویان به صورت مشترک در نظر گرفته شد (مبلغ ۶۹۰,۴۲۵ میلیون ریال) و در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ این دو از هم تفکیک شدند و اعتبار سرمایه‌ای استانی به مبلغ ۷۰۴,۰۲۷ میلیون ریال به ورزش دانش‌آموزی اختصاص داده شده است، رشد در این زمینه قابل توجه می‌باشد که در جهت افزایش فضای ورزشی دانش‌آموزی نیازمند حمایت ویژه می‌باشد. همچنین افزایش اعتبارات سرمایه‌ای ملی از ۱۲۰,۰۰۰ میلیون ریال به ۱۳۰,۰۰۰ میلیون ریال رشد ۸ درصدی را نشان می‌دهد. با این حال، اعتبارات هزینه‌ای ۱۲ درصد کاهش داشته است.

۱. ۱۳۰,۰۰۰ میلیون ریال اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و ۷۰۴,۰۲۷ میلیون ریال اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی.

جدول ۱۰. برآورد اعتبارات ورزشی وزارت آموزش و پرورش برحسب برنامه و فعالیت در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵

(میلیون ریال)

درصد رشد			لایحه بودجه سال ۱۳۹۵			قانون بودجه سال ۱۳۹۴			شرح دستگاه و برنامه و فعالیت	شماره دستگاه اجرایی	
جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای	جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای (ملی)	هزینه‌ای	جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای (ملی)	هزینه‌ای			
۸	۸	۰	۱۳۰,۰۰۰	۱۳۰,۰۰۰	۰	۱,۲۶۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۱,۱۴۰,۰۰۰	برنامه ورزش و سلامت دانش‌آموزان	۱	۱۲۷۵۰۰
										۱۷۰۲۰۰۵۰۰۰	
رقم جدید			۱,۰۰۰,۰۰۰	۰	۱,۰۰۰,۰۰۰				وزارت آموزش و پرورش - فعالیت‌های تربیت‌بدنی و ارتقای سلامت دانش‌آموزان*	۸	۱۲۷۵۰۰
			۶۰۰,۰۰۰	۰	۶۰۰,۰۰۰				برنامه تربیت‌بدنی دانش‌آموزان	۱۸۰۱۰۰۷۰۰۰	
			۴۰۰,۰۰۰	۰	۴۰۰,۰۰۰				برنامه ارتقای سلامت دانش‌آموزان	۱۸۰۱۰۱۶۰۰۰	
-۱۰	۸	-۱۲	۱,۱۳۰,۰۰۰	۱۳۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۲۶۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۱,۱۴۰,۰۰۰	جمع		

* در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ برنامه «ورزش و سلامت دانش‌آموزان ۳۰۵۱۳» شامل سه ردیف ۱-۱۲۷۵۰۰ (۵۷۰,۰۰۰ میلیون ریال)، ۳-۱۲۷۵۰۰ (۳۷۰,۰۰۰ میلیون ریال) و ۷-۱۲۷۵۰۰ (۲۰۰,۰۰۰ میلیون ریال) بود که تنها اعتبار هزینه را شامل شد و لذا با توجه به محتوا و هدف یکسان برنامه‌های مذکور با برنامه قید شده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ مجموع اعتبارات این سه ردیف با مجموع اعتبارات دو ردیف (۱۸۰۱۰۰۷۰۰۰) و (۱۸۰۱۰۱۶۰۰۰) لایحه ۱۳۹۵ مقایسه شد.

اعتبارات وزارت ورزش و جوانان

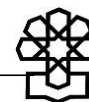
تغییر ساختاری که در در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ ایجاد شده شامل حذف برنامه‌های «برنامه احداث، تأمین و نگهداری اماکن و فضاهای ورزشی»، «برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات» و «برنامه مقاوم‌سازی ساختمان‌ها» ذیل وزارت ورزش و جوانان است. همچنین، «برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات» ذیل وزارت ورزش اضافه شده است.

جدول ۹ اعتبارات ملی وزارت ورزش و جوانان را در قالب برنامه‌های ورزشی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور نشان می‌دهد. مجموع اعتبارات وزارت مذکور ۸,۷۱۷,۴۸۷ میلیون ریال پیش‌بینی شده است که نسبت به اعتبارات مصوب سال قبل (۵,۲۵۷,۸۳۴ میلیون ریال) ۶۵/۸ درصد رشد دارد. حدود ۶۲/۶ درصد از این مبلغ به اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تعلق گرفته که نسبت به سال گذشته رشدی ۸۰ درصدی را نشان می‌دهد. همچنین ۳۰/۵ درصد کل اعتبارات وزارت ورزش و جوانان شامل اعتبارات هزینه‌ای عمومی می‌باشد که ۵۴ درصد نسبت به سال قبل رشد یافته است. ۶/۹ درصد نیز به اعتبارات هزینه‌ای اختصاصی تعلق دارد که رشدی ۲۰ درصدی را نشان می‌دهد. اعتبارات شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور که ذیل وزارت مذکور قرار دارد و تنها شامل اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد افزایش ۷۲ درصدی را نشان می‌دهد.

با توجه به برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان و اعتبارات پیش‌بینی شده برای این برنامه‌ها مشاهده می‌شود اعتبارات برنامه‌های گسترش ورزش بانوان، دانشجویی، همگانی و قهرمانی از رشد قابل توجهی برخوردار است.

با توجه به تغییرات به‌وجود آمده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ و حذف برنامه‌های مرتبط با اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به‌نظر می‌رسد بخش قابل توجهی از اعتبارات مربوطه در قالب برنامه گسترش ورزش همگانی منظور شده است (۹۹ درصد). با این حال، ذیل برنامه مذکور در پیوست ۴ لایحه بودجه ذیل برنامه گسترش ورزش همگانی (۱۷۰۲۰۰۴۰۰۰) ریزبرنامه‌ای که مشخص کند محل مصرف این بخش عمده از اعتبارات ورزش همگانی کجاست، وجود ندارد. بررسی پیوست ۱ (اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای) نشان می‌دهد که بخش عمده‌ای از این اعتبار به تکمیل و احداث استادیوم‌های ورزشی ۱۵۰۰۰ هزار نفری و تکمیل و توسعه مجموعه‌های بزرگ ورزشی اختصاص دارد پیوست مذکور نشان می‌دهد حدود ۲۷ درصد از اعتبارات عمرانی ملی ذیل برنامه گسترش ورزش همگانی به احداث، تکمیل، تعمیر و تجهیز اماکن ورزشی با کاربری ورزش قهرمانی اختصاص داده شده است.^۱ این موضوع از یک جهت مزیت است و از جهت دیگر عیب؛ اینکه باعث توسعه و تجهیز بهتر اماکن

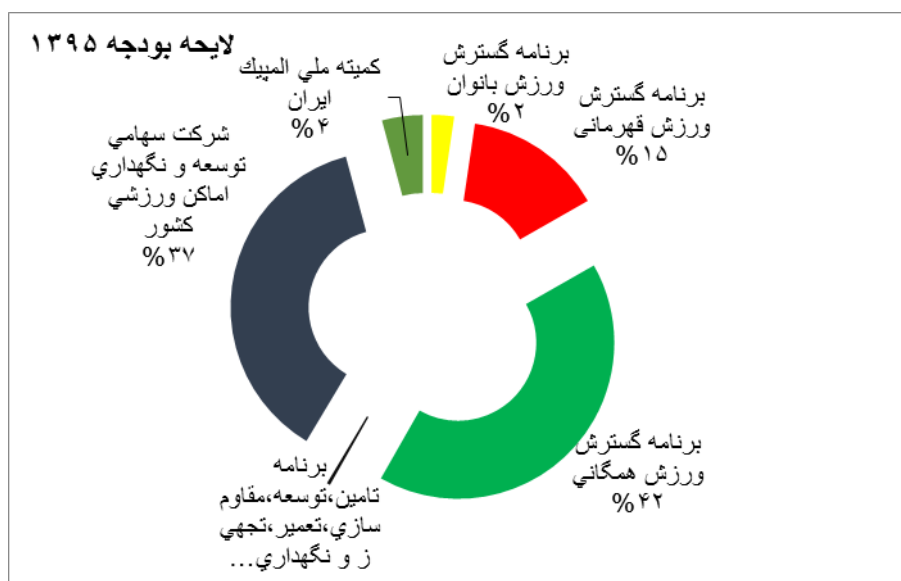
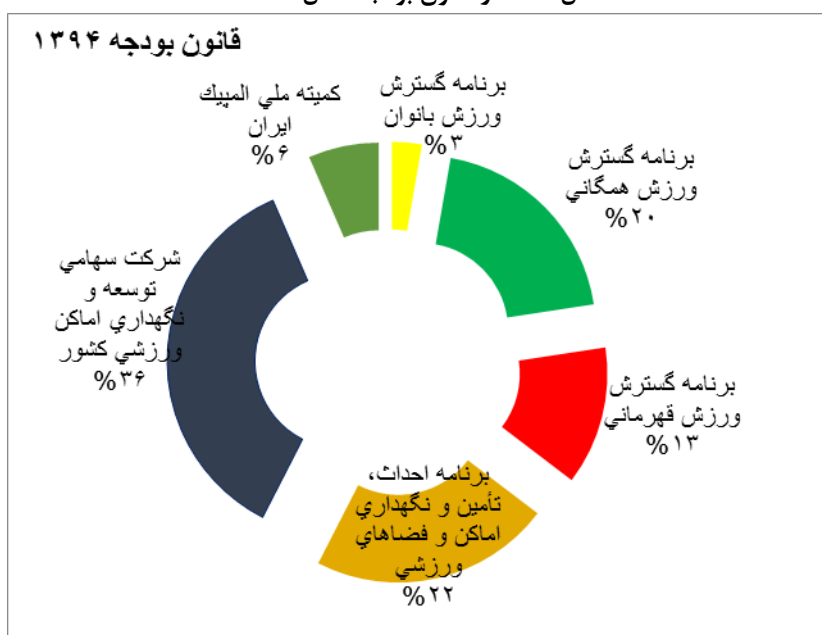
۱. احداث (توسعه) مجموعه‌های بزرگ ورزشی (یادگار امام تبریز، نقش جهان اصفهان، ثامن‌الائمه مشهد، پارس شیراز)، تعمیر و تجهیز مجموعه‌های بزرگ ورزشی تختی، آزادی و شیروندی تهران، تکمیل پیست دوچرخه‌سواری در شهرهای ساری، مشهد، کرمان و

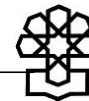
ورزشی می‌شود مفید است، اما احداث و تکمیل این‌گونه اماکن ورزشی با استفاده از اعتبار مربوط به برنامه گسترش ورزش همگانی با عنوان و فقط برنامه همسانی ندارد و مغایر هدف برنامه گسترش ورزش همگانی است. چه آنکه می‌دانیم توسعه این‌گونه اماکن ورزشی عمدتاً سبب بهبود وضعیت ورزش قهرمانی و حرفه‌ای صرفاً در رشته‌های محدود ورزشی نظیر فوتبال می‌شود. از سوی دیگر، ضعف مفرط در سرانه فضای ورزشی سرپوشیده شهری و روستایی می‌تواند استدلالی باشد بر اینکه بخشی از اعتبار عمرانی این برنامه به این موضوع اختصاص داده شود و ذیل برنامه مذکور این مهم عنوان شود تا اعتبارات تعلق گرفته به برنامه گسترش ورزش همگانی صرف توسعه اماکن ورزشی دارای کاربری ورزش حرفه‌ای و قهرمانی نشود. کمبود فضای ورزشی سرپوشیده جهت استفاده عموم در راستای گسترش ورزش همگانی و افزایش مشارکت مردم در فعالیت‌های ورزشی ضرورت توجه و برنامه‌ریزی جهت توسعه این بخش از زیرساخت‌های ورزشی را تبیین می‌کند.

شکل ۳ نشان می‌دهد که در قانون بودجه ۱۳۹۴ کمترین سهم اعتبارات را برنامه گسترش ورزش بانوان به خود اختصاص داده است و در لایحه بودجه ۱۳۹۵ هرچند ظاهراً برنامه جدید با عنوان تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات کمترین سهم را دارد، اما با توجه به اعتبارات عمرانی قابل توجه برنامه گسترش ورزش همگانی و مصرف این اعتبار در راستای هدف برنامه جدید نامبرده به‌نظر می‌رسد ورزش بانوان همچنان سهم کمی از اعتبارات وزارت ورزش و جوانان را شامل می‌شود. با این حال، اعتبارات این برنامه نیز با رشد حدود ۴۱ درصدی نسبت به قانون بودجه ۱۳۹۴ همراه بود. پیوست ۱ لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد که تمام اعتبار پیش‌بینی شده برای «برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات» به مبلغ ۴۸,۵۸۸ میلیون ریال صرفاً به تعمیر، تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات و با هدف تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات وزارت ورزش و جوانان و کمیته ملی المپیک اختصاص داده شده است. درحالی که نظر به پیوست مذکور برای احداث استادیوم ورزشی ویژه بانوان در تهران رقم ناچیز ۱,۰۰۰ میلیون ریال اختصاص داده شده است. رقم ۳,۰۰۰ میلیون ریال برای تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات وزارت ورزش و جوانان در حالی که لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ منظور شده است که سال گذشته نیز رقم مشابه برای همین برنامه اختصاص داده شد. همچنین رقم ۱۷,۵۵۸ میلیون ریال با هدف مذکور برای کمیته ملی المپیک در نظر گرفته شده است که ضرورتی برای لحاظ این ارقام وجود ندارد.

شکل ۳. نحوه توزیع اعتبارات برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ و قانون بودجه سال ۱۳۹۴

اعتبارات کل مصارف وزارت ورزش و جوانان (با احتساب بودجه کمیته ملی المپیک) در لایحه سال ۱۳۹۵ مبلغ ۹,۰۷۹,۹۴۹ میلیون ریال است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۴، به میزان ۶۲ درصد افزایش داشته است. هزینه عمومی به میزان ۴۵ درصد و هزینه اختصاصی به میزان ۲۰ درصد و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیز به میزان ۸۰ درصد افزایش داشته است (جدول ۱۱).

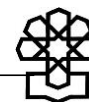
جدول ۱۱. مقایسه اعتبارات وزارت ورزش و جوانان در لایحه سال ۱۳۹۵ با قانون سال ۱۳۹۴
(میلیون ریال)

جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	هزینه عمومی	سال	
۵,۲۵۷,۸۳۴	۳,۰۳۱,۸۳۴	۵۰۰,۰۰۰	۱,۷۲۶,۰۰۰	۱۳۹۴	وزارت ورزش و جوانان
۸,۷۱۷,۴۸۷	۵,۴۵۹,۴۸۷	۶۰۰,۰۰۰	۲,۶۵۸,۰۰۰	۱۳۹۵	
۶۵/۸	۸۰	۲۰	۵۴	درصد رشد	
۵,۵۹۳,۳۹۲	۳,۰۳۲,۳۹۲	۵۰۰,۰۰۰	۲,۰۶۱,۰۰۰	۱۳۹۴	وزارت ورزش و جوانان و کمیته ملی المپیک
۹,۰۷۹,۹۴۹	۵,۴۷۷,۰۴۵	۶۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۲,۹۰۴	۱۳۹۵	
۶۲/۳	۸۰/۶	۲۰	۴۵/۷	درصد رشد	

جدول ۱۲. اعتبارات برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ و قانون بودجه سال ۱۳۹۴

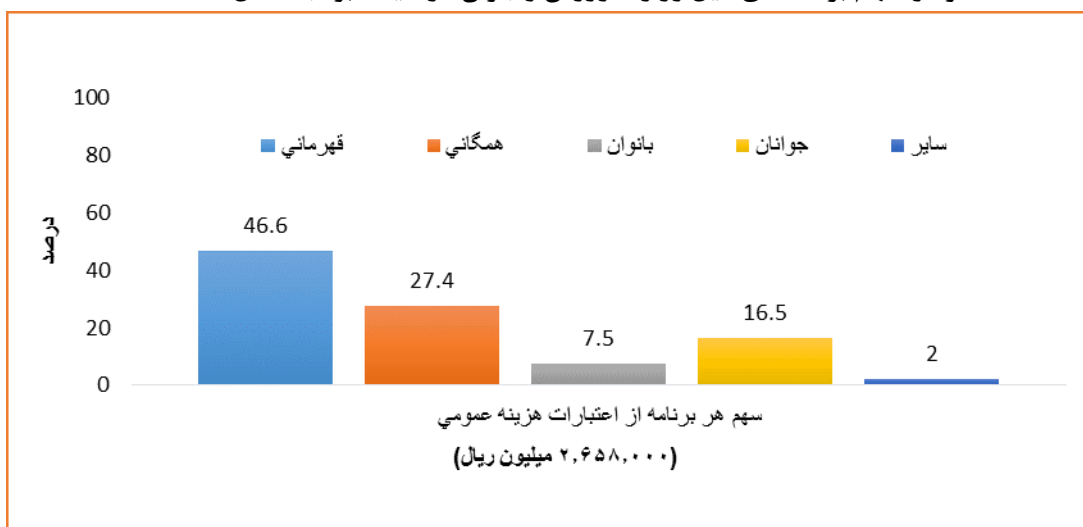
درصد رشد				لایحه بودجه سال ۱۳۹۵				قانون بودجه سال ۱۳۹۴				شرح دستگاه و برنامه و فعالیت	شماره دستگاه/ برنامه	شماره اجرایی
جمع	اختصاصی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای	جمع	اختصاصی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای	جمع	اختصاصی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای			
۶۲/۴	۲۰	۹۲/۸	۵۴	۵,۵۲۳,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۲,۲۶۵,۰۰۰	۲,۶۵۸,۰۰۰	۳,۴۰۰,۸۳۸	۵۰۰,۰۰۰	۱,۱۷۴,۸۳۸	۱,۷۲۶,۰۰۰	وزارت ورزش و جوانان	۱	۱۲۸۵۰۰
۴۰/۸	۰	۰	۴۰/۸	۲۰۰,۰۰۰	۰	۰	۲۰۰,۰۰۰	۱۴۲,۰۰۰	۰	۰	۱۴۲,۰۰۰	برنامه گسترش ورزش بانوان	۱۷۰۲۰۰۱۰۰۰	
۸۸	۰	۰	۸۸	۱,۲۳۹,۳۴۳	۰	۰	۱,۲۳۹,۳۴۳	۶۵۹,۱۲۳	۰	۰	۶۵۹,۱۲۳	برنامه گسترش ورزش قهرمانی	۱۷۰۲۰۰۳۰۰۰	
۲۴۸	۲۰	رقم جدید	۳۹	۳,۵۶۳,۳۵۲	۶۰۰,۰۰۰	۲,۲۳۵,۰۰۰	۷۲۸,۳۵۲	۱,۰۲۳,۹۸۱	۵۰۰,۰۰۰	۰	۵۲۳,۹۸۱	برنامه گسترش ورزش همگانی	۱۷۰۲۰۰۴۰۰۰	
-۹۷	۰	-۹۷	۰	۳۰,۰۰۰	۰	۳۰,۰۰۰	۰	۱,۱۴۴,۸۳۸	۰	۱,۱۴۴,۸۳۸	۰	برنامه تامین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات	۱۷۰۲۰۰۶۰۰۰	
۷/۶	۰	۰	۷/۶	۳۹,۶۲۸	۰	۰	۳۹,۶۲۸	۳۶,۸۲۸	۰	۰	۳۶,۸۲۸	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۷۰۸۰۰۱۰۰۰	
۴۳/۸	۰	۰	۴۳/۸	۴,۵۰۰	۰	۰	۴,۵۰۰	۳,۱۲۹	۰	۰	۳,۱۲۹	برنامه آموزش غیررسمی کوتاه مدت	۱۸۰۲۰۰۶۰۰۰	
۷۲	۰	۷۲	۰	۳,۱۹۴,۴۸۷	۰	۳,۱۹۴,۴۸۷	۰	۱,۸۵۶,۹۹۶	۰	۱,۸۵۶,۹۹۶	۰	شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور*	۲	۱۲۸۵۰۰
۷۲	۰	۷۲	۰	۳,۱۹۴,۴۸۷	۰	۱,۸۵۶,۹۹۶	۰	۱,۸۵۶,۹۹۶	۰	۰	۰	برنامه گسترش ورزش همگانی	۱۷۰۲۰۰۴۰۰۰	
۲۳/۴	۰	۰	۰	۰	۴۳۹,۳۲	۳۵۵,۹۳۹	۰	۰	۳۵۵,۹۳۹	۳۵۵,۹۳۹	۳۵۵,۹۳۹	برنامه‌های مرتبط با جوانان	۱۷۰۳۰۲۹۰۰۰ ۱۷۰۳۰۳۱۰۰۰	
۳۷	۰	۰	۰	۰	۶,۸۵۷	۵	۰	۰	۵	۵,۰۰۰	۵,۰۰۰	برنامه توسعه دولت الکترونیک	۱۷۰۸۰۰۴۰۰۰	
۶۵/۸	۲۰	۵,۴۵۹,۴۸۷	۲,۶۵۸,۰۰۰	۵,۲۵۷,۸۲۴	۵۰۰	۲,۰۳۱,۸۲۴	۱,۷۲۶,۰۰۰	۳,۰۳۱,۸۲۴	۱,۷۲۶,۰۰۰	۳,۰۳۱,۸۲۴	۱,۷۲۶,۰۰۰	مجموع		

* ذیل ۲-۱۲۸۵۰۰ در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ (شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور) دو برنامه «احداث، تأمین و نگهداری اماکن و فضاهای ورزشی ۳۰۵۰۸» و «برنامه مقاوم‌سازی ساختمان‌ها ۳۰۵۰۱۲» وجود داشت که مجموعاً دارای اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به میزان ۱,۸۵۶,۹۹۶ میلیون ریال بودند. این دو برنامه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ حذف و ذیل ۲-۱۲۸۵۰۰ در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ (شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور) «برنامه گسترش ورزش همگانی» قرار گرفت.

سهم برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان از اعتبارات هزینه‌ای عمومی در نمودار زیر نشان داده شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود بیشترین سهم به برنامه گسترش ورزش قهرمانی و کمترین سهم به برنامه گسترش ورزش بانوان اختصاص داده شده است. حدود ۸۴ درصد (۱,۰۳۹,۳۴۳ میلیون ریال) از مجموع اعتبار اختصاص داده شده به برنامه ورزش قهرمانی برای کمک به فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزش قهرمانی در نظر گرفته شده است. این رقم نسبت به بودجه سال گذشته حدود ۸۵ درصد رشد داشته است که در صورت تحقق می‌تواند گام مؤثری در راستای توسعه ورزش قهرمانی بردارد. با این حال، سهم اندک برنامه گسترش ورزش بانوان (۷/۵ درصد) از اعتبارات مذکور همچون سال‌های گذشته از نقاط ضعف لایحه بودجه ارائه شده است که نمی‌تواند جوابگوی نیاز ورزشی این قشر جامعه باشد. به علاوه، سهم ۲۷/۴ درصدی ورزش همگانی (۷۲۸,۳۵۲ میلیون ریال) در حالی منظور شده است که ذیل برنامه گسترش ورزش همگانی در لایحه مذکور (پیوست ۴) حدود نیمی از اعتبار مربوطه به برگزاری سمینارها و جشنواره‌ها، اردوها و مسابقات ورزشی اختصاص داده شده است و نیمی دیگر برای کمک به فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزش‌های همگانی منظور شده است. این در حالی است که برگزاری این‌گونه مراسم‌های مقطعی که متأسفانه طی سالیان گذشته مرسوم شده است و این نوع جهت‌گیری اتخاذ شده نمی‌تواند کمک شایانی به افزایش مشارکت مردم در برنامه‌های منظم ورزشی و فعالیت‌های بدنی کند. معهذاً، به نظر می‌رسد وزارت ورزش و جوانان لازم است در راستای بسترسازی، توسعه اماکن و زیرساخت‌های ورزشی و نیز افزایش آگاهی‌بخشی در ارتباط با آثار مثبت فعالیت‌های ورزشی و بدنی جهت افزایش مشارکت عمومی برنامه‌ریزی کرده و در این مسیر اقدامات عملی را به کار گیرد.

نمودار سهم برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵

اعتبارات کمیته ملی المپیک

این نهاد عمومی غیردولتی دارای دو ردیف مستقل (۱-۱۲۸۵۰۲) و متفرقه (۴-۵۵۰۰۰) می‌باشد. حیطة وظیفه اصلی این نهاد ورزش قهرمانی است، بر همین اساس عمده اعتبارات متعلقه به نهاد مذکور به این بخش از ورزش اختصاص داده شده است. در مجموع اعتبارات ردیف مستقل حدود ۸ درصد رشد داشته است و رشد اعتبارات هزینه‌ای حدود ۳ درصد و اعتبارات عمرانی بیش از ۳۱ برابر افزایش داشته است. با توجه به پیوست ۱ لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد که تمام اعتبار پیش‌بینی شده برای این نهاد در قالب «برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات» صرفاً به تعمیر، تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات و با هدف تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات کمیته ملی المپیک اختصاص داده شده است و لذا با توجه به سیاست اقتصاد مقاومتی ضرورتی برای این میزان افزایش برای تحقق هدف فوق‌الذکر وجود ندارد.

به‌علاوه، اعتبار ردیف متفرقه رشدی ۱۹ درصدی را نشان می‌دهد و لذا مجموع اعتبارات اختصاص داده شده به این نهاد غیردولتی ورزشی رشدی ۱۲ درصدی نسبت به بودجه سال ۱۳۹۴ را نشان می‌دهد که با توجه به در پیش بودن مسابقات المپیک ۲۰۱۶ می‌تواند مفید باشد.

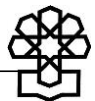
جدول ۱۳. اعتبارات کمیته ملی المپیک در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵

(میلیون ریال)

درصد رشد			لایحه بودجه سال ۱۳۹۵			قانون بودجه سال ۱۳۹۴			شرح دستگاه، برنامه و فعالیت	شماره دستگاه/ برنامه	شماره دستگاه اجرایی
جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای	جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای	جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای			
۸	۳۱ برابر	۳	۳۶۲,۴۶۲	۱۷,۵۵۸	۳۴۴,۹۰۴	۳۳۵,۵۵۸	۵۵۸	۳۳۵,۰۰۰	کمیته ملی المپیک	۱	۱۲۸۵۰۲
۳	--	۳	۳۴۴,۹۰۴		۳۴۴,۹۰۴	۳۳۵,۵۵۸	۵۵۸	۳۳۵,۰۰۰	برنامه گسترش ورزش قهرمانی	۱۷۰۲۰۰۳۰۰۰	ردیف مستقل بودجه
۳۱	۳۱ برابر	--	۱۷,۵۵۸	۱۷,۵۵۸	۰	۵۵۸	۵۵۸	۰	برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات	۱۷۰۲۰۰۶۰۰۰	
۱	۰	۱	۱۰,۰۰۰	۰	۱۰,۰۰۰	۹,۹۰۰	۰	۹,۹۰۰	برنامه آموزش غیررسمی کوتاه‌مدت	۱۸۰۲۰۰۶۰۰۰	
۱۹	۰	۱۹	۲۵۰	۰	۲۵۰	۲۱۰	۰	۲۱۰	کمیته ملی المپیک-کمک به آماده‌سازی و شرکت در مسابقات ورزشی منطقه‌ای و جهانی	۴-۵۵۰۰۰	ردیف متفرقه
۱۲/۲	۶۱۲,۴۶۲	۱۷,۵۵۸	۵۹۴,۹۰۴	۵۴۵,۵۵۸	۵۵۸	۵۴۵	۵۵۸	۵۴۵,۰۰۰	مجموع		

اعتبارات تربیت‌بدنی و ورزش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

جدول ۱۴ اعتبارات ورزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ را نشان می‌دهد. ملاحظه می‌شود که مجموع اعتبارات ورزشی این وزارت ۳۱/۵ درصد رشد داشته و از مبلغ ۶۰,۰۰۰ میلیون ریال به ۷۹,۰۰۰ میلیون ریال رسیده است. این افزایش مربوط به اعتبارات هزینه‌ای است و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تغییری نداشته‌اند. با این حال در بودجه سال ۱۳۹۴ اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای افزایش داشته است. افزایش ۴/۱ برابری اعتبارات مربوط به برنامه گسترش ورزش دانشجویان (ذیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - فعالیت‌های آموزشی و دانشجویی) در جهت توسعه ورزش همگانی دانشجویان مفید می‌باشد. علاوه بر این، به لحاظ ساختاری نیز برنامه‌های مربوطه تغییر کرده‌اند؛ برنامه‌های «احداث، تأمین و نگهداری اماکن و فضاهای ورزشی»، «ساختمان‌ها و تجهیزات» و نیز «برنامه گسترش ورزش دانش‌آموزان و دانشجویان» حذف شدند و تنها یک برنامه با عنوان «برنامه گسترش ورزش دانشجویان» لحاظ شد و اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قالب این برنامه منظور شدند که به لحاظ ساختاری نظم بهتری به موضوع داده است.

جدول ۱۴. اعتبارات تربیت بدنی و ورزش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ و قانون بودجه سال ۱۳۹۴

(میلیون ریال)

درصد رشد			لایحه بودجه سال ۱۳۹۵			قانون بودجه سال ۱۳۹۴			شرح دستگاه، برنامه و فعالیت	شماره دستگاه اجرایی	
جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای	جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای	جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای			
									وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۱	۱۲۹۰۰۰
۰			۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۰	۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۰	برنامه گسترش ورزش دانشجویان*	۱۷۰۲۰۰۲۰۰۰	
۰			۴,۰۰۰	۴,۰۰۰		۴,۰۰۰	۴,۰۰۰	۰	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - فعالیت‌های ورزشی دانشجویان پزشکی و پیراپزشکی	۴	۱۲۹۰۰۰
۰			۴,۰۰۰	۴,۰۰۰	۰	۴,۰۰۰	۴,۰۰۰	۰	برنامه گسترش ورزش دانشجویان**	۱۷۰۲۰۰۲۰۰۰	
۶ برابر			۶۰۰,۰۰۰	۰	۶۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۰	۱۰۰,۰۰۰	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - فعالیت‌های آموزشی و دانشجویی	۶	۱۲۹۰۰۰
۴/۱ برابر			۲۵,۰۰۰	۰	۲۵,۰۰۰	۶,۰۰۰	۰	۶,۰۰۰	برنامه گسترش ورزش دانشجویان***	۱۷۰۲۰۰۲۰۰۰	
۳۱/۵	۰	۴/۱ برابر	۷۹,۰۰۰	۵۴,۰۰۰	۲۵,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	۵۴,۰۰۰	۶,۰۰۰	مجموع		

* این برنامه در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ با عنوان «برنامه احداث، تأمین و نگهداری اماکن و فضاهای ورزشی ۳۰۵۰۸» ذیل دستگاه وزارت بهداشت (۱-۱۲۹۰۰۰) قرار داشت و دارای ۵۰,۰۰۰ میلیون ریال اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بود.

** در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ ذیل ۴-۱۲۹۰۰۰ (وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - فعالیت‌های ورزشی دانشجویان پزشکی و پیراپزشکی) برنامه‌ای با عنوان «برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات ۳۰۵۱۰» قرار داشت و دارای اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به میزان ۴,۰۰۰ میلیون ریال بود.

*** در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ ذیل ۶-۱۲۹۰۰۰ (وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - فعالیت‌های آموزشی و دانشجویی) برنامه‌ای با عنوان «برنامه گسترش ورزش دانش‌آموزان و دانشجویان ۳۰۵۰۳» قرار داشت و دارای اعتبار هزینه‌ای به میزان ۶,۰۰۰ میلیون ریال بود.

اعتبارات تربیت‌بدنی و ورزش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ دو برنامه مرتبط با ورزش ذیل وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار داشت؛ «برنامه احداث، تأمین و نگهداری اماکن ورزشی» و «برنامه توسعه خدمات فرهنگی، ورزشی و اجتماعی». دو برنامه اولی حذف شدند و «برنامه توسعه خدمات فرهنگی ورزشی و اجتماعی» به «برنامه توسعه خدمات فرهنگی و اجتماعی نیروی کار» تغییر عنوان داد و ذیل آن ریزبرنامه «حمایت از فعالیتهای ورزشی کارگران» قرار گرفت. همچنین ریزبرنامه‌ای با عنوان «راهبری حمایت از فعالیتهای ورزشی و رفاهی کارگران» ذیل «برنامه توسعه خدمات فرهنگی و اجتماعی نیروی کار» قرار گرفت.

همان‌طور که در جدول ۱۵ ملاحظه می‌شود مجموع اعتبارات ورزشی پیش‌بینی شده نسبت به سال گذشته حدود ۸۷ درصد کاهش داشته است. اعتبار هزینه‌ای ۵۷ درصد کاهش داشته و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به کلی از لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ حذف شده‌اند. روی هم رفته این موارد می‌توانند زمینه تضعیف ورزش همگانی کارگران و سطح سلامت آنها و نیز افول وضعیت ورزشی قهرمانی آنها را میسر سازد. جالب توجه اینکه در قالب «کمک به اداره و نگهداری مجموعه‌های تفریحی، ورزشی کارگران» هیچ‌گونه اعتبار سرمایه‌ای در نظر گرفته نشده است که این مورد قطعاً با عنوان و هدف برنامه سازگار نیست، لذا ضرورت احیای اعتبارات سرمایه‌ای پیشین در راستای تقویت و توسعه بهتر و مؤثرتر ورزش همگانی و قهرمانی کارگری وجود دارد.

جدول ۱۵. اعتبارات تربیت بدنی و ورزش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ و قانون بودجه سال ۱۳۹۴

درصد رشد			لایحه بودجه سال ۱۳۹۵			قانون بودجه سال ۱۳۹۴			شرح دستگاه، برنامه و فعالیت	شماره دستگاه اجرایی	
جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای	جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای	جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای			
									وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۱	۱۵۴۰۰۰
۲۹/۷	۰	۲۹/۷	۱۳۶,۲۰۰	۰	۱۳۶,۲۰۰	۱۰۵,۰۰۰	۰	۱۰۵,۰۰۰	برنامه توسعه خدمات فرهنگی و اجتماعی نیروی کار	۱۹۰۳۰۰۹۰۰۰	
-۷۳	۰	-۷۳	۱۶,۰۰۰	۰	۱۶,۰۰۰	۵۹,۳۳۱	۰	۵۹,۳۳۱	حمایت از فعالیت‌های ورزشی کارگران		
		رقم جدید	۱۶,۶۰۰	۰	۱۶,۶۰۰	جدید			راهبری حمایت از فعالیت‌های ورزشی و رفاهی کارگران		
		حذف شد				۲۳۵,۰۰۱	۲۳۵,۰۰۱	۰	برنامه احداث، تأمین و نگهدای اماکن ورزشی*	۳۰۵۰۸	۱۵۴۰۰۰-۱
۱۵/۸	۰	۱۵/۸	۲۲,۰۰۰	۰	۲۲,۰۰۰	۱۹,۲۸۴	۰	۱۹,۲۸۴	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - کمک به اداره و نگهداری مجموعه‌های تفریحی، ورزشی کارگران	۳	۱۵۴۰۰۰
۱۴	۰	۱۴	۲۲,۰۰۰	۰	۲۲,۰۰۰	۱۹,۲۸۴	۰	۱۹,۲۸۴	برنامه توسعه خدمات فرهنگی و اجتماعی نیروی کار	۱۹۰۳۰۰۹۰۰۰	
-۵۳/۳	۰	-۵۳/۳	۹,۰۰۰	۰	۹,۰۰۰	۱۹,۲۸۴	۰	۱۹,۲۸۴	حمایت از فعالیت‌های ورزشی کارگران		
-۸۶/۷	حذف شد	-۵۷	۴۱,۶۰۰	۰	۴۱,۶۰۰	۳۱۳,۶۱۶	۲۳۵,۰۰۱	۷۸,۶۱۵	جمع خالص هزینه شده در حوزه ورزش و تربیت بدنی		

* این برنامه در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ بود و در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ حذف گردید.

**اعتبارات تربیت بدنی و ورزش سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی،
شرکت مادر تخصصی (وزارت راه و شهرسازی)**

جدول ۱۶ اعتبارات ورزشی سازمان فوق‌الذکر در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور را نشان می‌دهد. این سازمان وابسته به وزارت راه و شهرسازی است و در زمینه ورزش دو طرح عمرانی ملی را پوشش می‌دهد و مجموعاً در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ مبلغ ۲۹۲,۱۶۶ میلیون ریال اعتبار دارد (بدون تغییر نسبت به سال پیش). با این اعتبار مقرر است طرح عمرانی «تکمیل مجموعه ورزشی خرم‌آباد» در دستور کار قرار گیرد که مبلغ ۱۲,۱۶۶ میلیون ریال اعتبار دارد و طرح دیگر که شامل ۷ پروژه «مطالعه و احداث ورزشگاه‌های خرم‌آباد، الیگودرز، بروجرد، شهرکرد، اردبیل، بناب و گنبدکاووس» می‌باشد که مبلغ ۲۸۰,۰۰۰ میلیون ریال اعتبار برای آنها منظور شده است، ضمن آنکه سال قبل نیز ۲۳۶,۶۶۶ میلیون ریال اعتبار منظور شد رشدی ۱۸ درصدی را نشان می‌دهد. همچنین برای سال‌های آتی میزان ۷۸۶,۲۸۰ میلیون ریال اعتبار پیش‌بینی شده است.

جدول ۱۶. اعتبارات ورزشی سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی (وزارت راه و شهرسازی) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵

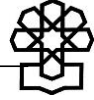
درصد رشد			لایحه بودجه سال ۱۳۹۵			قانون بودجه سال ۱۳۹۴			شرح دستگاه، برنامه و فعالیت	شماره دستگاه اجرایی	
جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای	جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای	جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای			
	۲۷/۴	۰	۶,۵۳۷,۰۶۵	۶,۵۳۷,۰۶۵	۰	۵,۱۳۲,۵۵۸	۵,۱۳۲,۵۵۸	۰	سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی	۱۲	۱۵۳۰۰۰
۰	۰	۰	۲۹۲,۱۶۶	۲۹۲,۱۶۶		۲۹۲,۱۶۶	۲۹۲,۱۶۶	۰	برنامه گسترش ورزش همگانی	۱۷۰۲۰۰۴۰۰۰	

پیشنهادها

۱. با توجه به اینکه سه برنامه «احداث، تأمین و نگهداری اماکن و فضاهای ورزشی»، «ساختمان‌ها و تجهیزات» و «مقاوم‌سازی ساختمان‌ها» که عمده اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای را به خود اختصاص می‌داد، از لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ حذف شده و سهم بیشتری از اعتبارات مربوطه در قالب برنامه گسترش ورزش همگانی منظور شده است و همچنین در لایحه مذکور، اعتبارات احداث استادیوم‌های ورزشی زیادی (که بیشتر به توسعه ورزش حرفه‌ای و قهرمانی کمک می‌کند) از محل اعتبارات این برنامه پیش‌بینی شده است، لذا پیشنهاد می‌شود اعتبارات منظور شده برای این‌گونه اماکن ورزشی در قالب اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه گسترش ورزش قهرمانی قرار گیرد تا اعتبار عمرانی تعلق گرفته برای برنامه گسترش ورزش همگانی برای احداث و توسعه اماکن ورزشی دارای کاربری ورزش حرفه‌ای و قهرمانی هزینه نشود.

۲. نظر به پیوست ۱ لایحه مذکور مشخص می‌شود که وزارت ورزش و جوانان اولاً سهم زیادی از اعتبارات عمرانی خود را در جهت توسعه اماکن ورزشی با کاربری ورزش حرفه‌ای و قهرمانی اختصاص داده است و در ثانی در راستای افزایش سرانه فضای ورزشی جهت‌گیری مناسبی اتخاذ نکرده است؛ تکمیل و ایجاد ۹۱,۰۰۰,۰۰۰ مترمربع فضای ورزشی روباز و ۳,۸۰۰,۰۰۰ مترمربع فضای ورزشی سرپوشیده را (پیوست ۱، ص ۱۱۷) درحالی‌مورد برنامه‌ریزی قرار داده است که اولاً با توجه به شرایط آب و هوایی و نیز با توجه به ویژگی‌های فرهنگی حاکم بر جامعه قطعاً زمان زیادی از سال و نیز قشر وسیعی از جامعه امکان بهره‌مندی از این‌گونه اماکن را ندارد و در ثانی هم‌اکنون بیش از ۸۳ درصد از اماکن ورزشی متعلق به وزارت ورزش مربوط به فضاهای ورزشی روباز هستند و تنها ۱۶/۶ درصد را فضای سرپوشیده (سرانه فضای سرپوشیده ورزشی ۷ سانتیمترمربع) تشکیل می‌دهند، لذا پیشنهاد می‌شود سهم احداث فضای ورزشی سرپوشیده نسبت به روباز افزایش یابد.

۳. پیشنهاد می‌شود جهت شفاف‌سازی بهتر، در پیوست ۱ لایحه بودجه سال ۱۳۹۵، نحوه هزینه‌کرد اعتبارات عمرانی تعلق گرفته به وزارت ورزش و جوانان و کمیته ملی المپیک در قالب «برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز، نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات» به‌طور مشخص بیان شود.

منابع و مأخذ

۱. قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
۲. سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی قانون برنامه پنجم توسعه.
۳. سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۵.
۴. سیاست‌های کلی سلامت، ۱۳۹۳/۰۱/۱۸.
۵. سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر، ۱۳۸۵.
۶. سیاست‌های کلی «اقتصاد مقاومتی»، ۱۳۹۲/۱۱/۳۰.
۷. سیاست‌های کلی برنامه ششم، ۱۳۹۳.
۸. قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.
۹. قانون بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور.
۱۰. لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۴۶۹۰

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور ۲۸. حوزه تربیت‌بدنی و ورزش

نام دفتر: مطالعات فرهنگی (گروه تربیت‌بدنی و ورزش)

تهیه و تدوین: صادق ستاری‌فرد

ناظران علمی: سینا کلهر، ایوان مسعودی‌اصل

متقاضیان: کمیسیون تلفیق، کمیسیون فرهنگی

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی: _____

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴/۱۱/۱۳